

TEMA BROJA: USTANOVLJEN NACIONALNI DAN MREŽE ZDRAVIH GRADOVA

LABIN zdravi grad

GLASILO PROJEKTA LABIN-ZDRAVI GRAD

HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA

BR. 7
GOD. IV.
KOLOVOZ 2003.

programi projekta LABIN-ZDRAVI GRAD

OSNOVNE ŠKOLE

- Radionice Kluba mladih (dramska, likovna, lutkarska, ritmička, aerobik, terapijska radionica "Moja slika u ogledalu")
- Program okupljanja djece, druženje uz zabavu, sport, biciklijadu
- Ljetni program okupljanja djece

SREDNJA ŠKOLA

- Projekt Kvalitetna škola
- Međunarodna škola demokracije
- Interkulturalna suradnja
- Debatni klub
- Školski klub mladih Novi horizonti
- Cyber cafe' Novi horizonti

SAVJETOVALIŠTE

- Individualni rad
- Plavi sandučić
- Sudjelovanje na roditeljskim sastancima
- Sudjelovanje na razrednim vijećima
- Radionice za roditelje "Uspješno roditeljstvo"
- Izrada savjetodavnih letaka i brošura
- Savjetovalište za ovisnost

ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ČOVJEKOVA OKOLIŠA

Edukacija

- eko radionice - osnovne škole
- eko radionica - srednja škola
- eko edukacija sa četvrtima razredima osnovnih škola
- održavanja tribina, tiskanje publikacija
- prigodno obilježavanje Dana planeta Zemlje i Svjetskog dana zaštite okoliša
- organiziranje eko kviza, izložbi i eko pohoda
- pomoći udrugama - suradnicima na projektu

Zaštita okoliša

- organiziranje razvrstavanja otpada i prikupljanje sekundarnih sirovina (škole, eko udruge)
- izrada brošura, letaka radi poticanja i propagiranja smanjenja otpada i upotrebe ekoloških proizvoda
- poseban program za turističko-ugostiteljske objekte
- sponzori

Unapređenje okoliša

- planski uređenje i oplemenjivanje okoliša - prilaz gradu, Labin-Rabac-Riva
- postavljanje koševa, mreža za odbojku, stolova za stolni tenis
- uređenje zelenih i cvjetnih površina
- uređenje pješačkih staza i biciklističke staze

Agenda 21

SPECIFIČAN PROJEKT

«GENERACIJA TREĆE ŽIVOTNE DOBI»

- Klubovi umirovljenika:
LABIN, LABIN - STARI GRAD, RABAC, VINEŽ, KATURE
- Predavanja:
 - o sprječavanju neprelaznih bolesti (dijabetes, srčane krvožilne bolesti i sl.)
 - o prevenciji malignih bolesti
- Programi druženja
- Kontrola šećera i mjerenje krvnog pritiska
- Organiziranje izložbi radova starijih osoba
- Tečajevi joge
- Organiziranje pješačenja i biciklijada

LABIN-ZDRAVI GRAD - Glasilo Projekta *Labin-zdravi grad*. Kolovoz 2003., broj 7, godina IV. Adresa: Grad Labin, Titov trg 11, tel.: 052/852-731, fax: 052/852-269, e-mail: lzg@labin.hr. **Izdavač:** Grad Labin, **žiro račun:** 2416000-1822200000.

Za izdavača i glavni urednik: Eni Modrušan, koordinator projekta Labin-zdravi grad.

Urednik: Jasmina Gručić. **Pomoćnik urednika i lektor:** Čedomir Ružić, prof.

Novinari: Tihana Griparić, Tanja Načinović, Amneris Ružić, Marin Šćira i Verena Višković.

Suradnici: Luciano Antonelli, Delfina Arapović, Nevla Banak, Irena Crvak, Ljerka Černjul, Mirjana Dobrić, Mira Hrvatin, Hasnija Karlović, Marina Koroman, Moreno Milevoj, Suzana Mušković, Čeda Perko, Štefanija Prosenjak-Žumbar, Savica Sprčić, Ines Sutil, Sonja Škalamera, Narcisa Adalgisa Škopac, Julija Štemberga, Silva Štemberger, Katja Tefik, Alida Vale, Tullio Vorano.

Dizajn: Gianni Brunetti. **Grafička priprema:** MediaDesign, Labin.

Tisak: Labinska tiskara d.o.o., Labin. **Fotoliti:** Etigraf, Pula.

Fotografije: Tarkus, Dean Škopac, Foto studio Festival.

Riječ urednika uz 7. broj

Vrijeme leti i nama je, eto, poštovani čitatelji i četvrta godina izlaženja u tijeku. Nakon broja objavljenog u studenom prošle godine, po sedmi smo put u vašim rukama i pred vašim očima, upravo na naš četvrti rođendan. Prvi puta glasilo smo objavili za *Dan Grada Labina*, a i ovaj sedmi broj objavljujemo baš na taj dan.

Naša se novinarska ekipa pomalo promijenila. Otišle su iz naših redova zbog viših životnih ciljeva, odnosno studiranja, novinarke koje su bile zaštitni znak glasila i djevojke koje su odradile velike poslove i novinarske zadatke. Vrijeme prolazi i generacije se smjenjuju, a sada pak imamo novu plejadu. Malo nas je manje, ali smo zato zadovoljniji da u svojim redovima imamo i jednog momka novinara. Sjećate se, to smo oduvijek tražili.

Ova mala ali vrijedna vrsta novinara i novinarki glasila *Labin-zdravi grad* za sedmi broj pripremila je pregršt sadržaja, a završavajući broj bili smo u strahu da nam neki tekstovi neće biti objavljeni. Ali naš glavni sponzor *Grad Labin* dao nam je sredstva za koju stranicu više i sve je stalo u ovom broju glasila.

Mladi Labina već su poprilično politički angažirani. Naime, od osnivanja *Gradskog vijeća mladih* u srpnju prošle godine, odradili su još dvije svoje sjednice. O tome što misle o slobodnom vremenu i kako im gradska uprava u njegovoj organizaciji može pomoći pročitajte u izvješću sa druge sjednice. Na trećoj sjednici *Gradskog vijeća mladih* održanoj u srpnju tijekom 6. tečaja *Škole demokracije-vijeća mladih* nije bilo dogovora oko predloženih projekata vezanih uz poboljšanje kvalitete života mladih u Labinu, a o tome vas također izvješćujemo.

Projekt *Labin-zdravi grad* uvijek ide dalje i osvaja nove prostore. O tome što je novoga pročitajte u našim rubrikama u kojima predstavljamo nove programe i projekte.

Grad Labin uključen je u novi projekt pod nazivom *Matrix*, a što to znači doznat ćete na našim stranicama. Zdravom životu prethodi i zdrav način života, a temeljni model je umjerenost umjerenost u radu, umjerenost u odmoru, u kretanju pa tako i u hranjenju. O zdravoj prehrani, odnosno o tome što valja jesti u našoj rubrici *Zdravlje* govori vam dr. *Donatella Verbanac*, mlada stručnjakinja rođena u Labinu a koja radi u zagrebačkoj *Plivi*. Da je zdravo jesti isto što i zdravo živjeti uvjerit ćete se kada pročitate što radi udruga *Bio-eko*. Projekt *Labin Art Republika* nije program *Zdravog grada*, ali mu labinski *Zdravi grad* pomaže u realizaciji te vam donosimo vijesti i o tome.

Dosta uvodnih riječi, prionite na čitanje i neka vam ono bude ugodno.

Vaša glavna i odgovorna urednica
Eni Modrušan

Sadržaj

PROGRAMI ZDRAVOG GRADA

- Druga sjednica Gradskog vijeća mladih grada Labina 4
- Mladi gradski vijećnici posjetili Hrvatski sabor 5
- Treća sjednica Gradskog vijeća mladih grada Labina 8
- Održan 6. tečaj Škole demokracije 11
- Bio-Labin, udruga za biološku dinamičku poljoprivredu 13

MEĐUNARODNA SURADNJA

- Prisustvovanje Mini parlamentu u Norveškoj 6

FLASH VIJESTI

7

PRENOSIMO

- Iz Školskih novina - Jesen u Labinu 10

NOVI PROJEKTI

- Matrix 12
- Radionica za ritmiku i balet 18
- Petar Koroljević - Gitara i ja 19

INTERKULTURALNA SURADNJA

- Labinski srednjoškolci mali veleposlanici hrvatske kulture u Italiji 14

DUPLERICA

- Nacionalni dan mreže zdravih gradova 16

REPORTAŽE

- Dramska radionica Era 20
- Plave zastave 26

PREDSTAVLJAMO

- Likovna radionica Iktin 21
- Projekti Eko-grupe SŠ Mate Blažine 22

KULTURNI TURIZAM

- Startao projekt Labin Art Republika 24

ZDRAVLJE

- Žitelji Labinstine prikupili preko 500 tisuća kuna za mamograf 27
- Prehrana djece rane jasličke i predškolske dobi 28

SPORT

- NK Rudar - doajen labinskog sporta posebnu pozornost posvećuje mladima 30

NA SVOJOJ DRUGOJ SJEDNICI MLADI GRADSKI VIJEĆNICI RASPRAVLJALI O SLOBODNOM VREMENU

Mladi traže proširenje sadašnjih sadržaja

Anketa je pokazala da učenici žele da teme Vijeća mladih budu izleti, arheologija, sport, politika, problemi ovisnosti, istraživanja o odnosu nastavnik-učenik, a jedan je dio ispitanika predlagao otvaranje kuglane, staze za karting ili pak osnivanje plivačkog kluba.

Okupljenima se obraća koordinatorka projekta Labin-zdravi grad Eni Modrušan

Krajem travnja, uoči Uskršnjih blagdana u velikoj vijećnici Grada Labina održana je druga sjednica Gradskog vijeća mladih posvećena temi slobodnog vremena. Osim mladih vijećnika i gradonačelnika *Tulija Demetlike* sjednicu su pratila tri vijećnika Grada Labina iz redova opozicije. Nakon što je verificiran zapisnik sa prošle sjednice, vijećnici su započeli sa raspravom u koju su se uključili svi vijećnici na temelju prethodno pripremljenih materijala kako bi dobili potpunu sliku što činiti sa slobodnim vremenom mladih.

Za sport protiv zalaženja u kafiće

Vijećnici *Osnovne škole Ive Lole Ribara* proveli su anketu među učenicima o tome kako provode slobodno vrijeme, što bi željeli činiti kada obave svoje školske obveze i jesu li uopće informirani što im se nudi u našem gradu. Prema rezultatima ankete 81% učenika ima slobodnog vremena, dok 19% nema uslijed mnogih obaveza. Rezultati ankete govore da je 25% učenika uključeno u rukomet, 20% u nogomet, u pjevački zbor likovnu radionicu, a čak 60% nema nijednu

izvannastavnu aktivnost. Anketirani tvrde da izvannastavne aktivnosti zauzimaju prosječno dva sata dnevno slobodnog vremena. Na upit žele li što sa svojim slobodnim vremenom, 48% učenika željelo bi se baviti nekom aktivnošću koje nije organizirana u gradu Labinu, 42% učenika bi se radije bavilo sportom nego zalazilo u kafiće, a 75% učenika poznaje mogućnosti izbora slobodnih aktivnosti. Anketa je također pokazala da učenici žele da teme *Vijeća mladih* budu izleti, arheologija, sport, politika, ovisnosti, istraživanja o odnosu nastavnik-učenik. Ispitanici su predlagali primjerice otvaranje kuglane, staze za karting ili pak osnivanje plivačkog kluba. Slična je slika bila i kod učenika *Osnovne škole Matije Vlačića*.

Više slobode u provođenju slobodnog vremena

Raspravi o slobodnom vremenu pridonijeli su i vijećnici *Srednje škole Mate Blažine* sa svojim prilogom u kojem objašnjavaju problematiku slobodnog vremena. Prema mišljenju srednjoškolaca slobodno vrijeme započinje nakon završetka nastave

Predstavnici labinskih škola sa zanimanjem prate raspravu

i obavljenih obaveza, odnosno nakon 19 sati. Sve slobodne aktivnosti, makar bile u sklopu slobode izbora, ipak predstavljaju obavezu te je vjerojatnije da će njima pristupiti ambiciozniji učenici, željni novih iskustava. Oni čine 20% populacije učenika. Postavlja se pitanje što treba učiniti. Većina učenika svoje slobodno vrijeme nakon 19 sati troši kod kuće ili u kafićima sa prijateljima. Srednjoškolci su se založili za otvaranja prostorije za provođenje slobodnog vremena koje bi uključivale biljar, stolni

tenis i slično. One bi dozvoljavale slobodan ulaz i izlaz, te besplatnu upotrebu uređaja i aparata. Održavanje javnog reda i mira bilo bi riješeno nadzorom stručnih osoba.

Potom su uslijedila brojna vijećnička pitanja upućena gradskoj upravi a bila su vezana uz probleme ovisnosti o kojima mladi žele govoriti i čuti kvalitetne informacije ili pak uz kvalitetu života u gradu, od uređenja dječjih igrališta i postavljanja stolova za stolni tenis, preko povećanja sigurnosti kretanja učenika

gradskim ulicama, pa sve do pitanja kada će se u labinskoj sportskoj dvorani postaviti novi semafor. Mladi su vijećnici dokazali da mogu biti vrlo kompetentni kada je riječ o organizaciji života u Gradu te i utjecati na gradsku upravu da im pomogne u pronalaženju rješenja. Prisutni vijećnici seniorskog *Gradskog vijeća* podržali su inicijative mladih te predložili gradonačelniku da se izradi strategija na temelju rasprave što je i usvojeno na sjednici *Gradskog vijeća* koja se održala nešto kasnije. Naime, uoči sazivanja redovne sjednice gradskog parlamenta oporbeni su vijećnici predložili, a predsjednik Vijeća Tulio Vorano prihvatio, da se raspravi o tome i donese strategija dugoročnih i kratkoročnih ciljeva poboljšanja kvalitete provođenja slobodnog vremena mladih u Labinu. Na taj način ostvaren je cilj osnivanja Vijeća mladih, a to je prihvaćanje mišljenja mladih od strane starijih koji kroje politiku i kulturu življenja u Gradu.

Marin Šćira

MLADI GRADSKI VIJEĆNICI POSJETILI HRVATSKI SABOR

Bilo je lijepo vidjeti gdje se odlučuje o ovoj državi

Milan Kutnjak: Zahvaljujući toj posjeti doznali smo mnogo o povijesti Hrvatskog sabora, vidjeli kako teče saborska rasprava i vidjeli zastupnike. **Veronika Foška Šaina:** Meni je bilo lijepo kad su nas proveli kroz najvažnije prostorije zgrade Hrvatskog sabora. **Stefania Načinović:** Mislim da je ovaj posjet Saboru bio ne samo za mene, već i za ostale, jedno vrlo lijepo i poučno iskustvo. **Ozren Babel:** Bilo je lijepo vidjeti gdje se odlučuje o ovoj državi. **Lana Škopac:** Bilo mi je najljepše kada smo postavljali pitanja istarskim zastupnicima. Jako je lijepo od njih kako su nas ljubazno primili i obećali doći na našu sjednicu. **Zorana Licul:** Najljepše je bilo kad smo ušli u sabornicu, kada su nas zastupnici pozdravili

pljeskom. **Valdi Glavičić:** Sve je to snimala Hrvatska televizija. **Danijela Malić:** Sam odlazak u Sabor me je oduševio. Bilo je to veliko iskustvo. **Sanja Načinović:** Iako osobno nemam takve ambicije, nije loše biti zaposlen u politici. Čini se da ima dosta prednosti. **Iva Čekada:** Kako su saborski zastupnici često predmet diskusije i ogovaranja, bilo je zanimljivo njihove aktivnosti pogledati izbliza. **Leona Stemberger:** Veselili smo se toj posjeti i osjećali da ćemo biti bliže državnom vrhu, ljudima koji odlučuju o mnogim bitnim stvarima za naš život. **Karla Brubnjak:** Mislim da će nam ovaj posjet Saboru ostati duboko u sjećanju.

VODITELJI LABINSKOG DEBATNOG KLUBA PO PRVI PUTA PRISUSTVOVALI ZASJEDANJU MINI PARLAMENTA U NORVEŠKOJ

A tek kad mi napravimo Mini parlament...

Srednja škola Mate Blažine i Labin-zdravi grad *dobar niz godina surađuje s Norveškom (gradovi Sandnes, Strand, Tau) na raznim programima (mreža Zdravih gradova, Međunarodna škola demokracije, Gradsko vijeće mladih, suradnja u elektrotehničkoj struci i na području ekologije...)* koji potiču i unapređuju motivaciju i interes mladih za njihovo obrazovanje i uključenost u odnosima i procesima društvene demokratizacije...

Tako glasuju norveški srednjoškolci

Višegodišnja suradnja sa Norveškom unapređuju inicijative i društvenih rješenja za veće mogućnosti i aktivnosti mladih u procesima demokratizacije, upotpunjena je u ožujku ove godine pozivom

Tamo se taj projekt ostvaruje već 10 godina kao svojevrsno «igranje uloga» parlamenta u Oslu (*Stortinget*), tj. kao **Mini Stortinget**. Kroz takvu tehniku mladi se metodički, sadržajno, tehnički i organizacijski neposredno i životno zanimljivo uvode u aktivan svijet politike na razinama zakonodavne i izvršne vlasti predstavničke demokracije, ustavno-pravnog, političkog i ekonomskog poretka. Projekt je kao metoda, oblik i sadržaj obrazovanja i aktivnosti «blizak» interesima mladih kao način koji im omogućava da iskažu i pokažu u politici, odlučivanju, društvenoj organizaciji i regulaciji onoga što mogu i hoće. Taj se program realizira uz podršku i suradnju Stortingeta, vlade i organa lokalne vlasti i poseban angažman škole kao cjeline tijekom cijele nastavne godine u nekoliko faza kroz koje se posebnim pristupima mladi motiviraju i osposobljavaju za političko promišljanje i djelovanje. Učenici to rade uklopljeni u uloge zastupnika, članove vlade, klubova zastupnika, bročano i stranački

podudarno stvarnoj strukturi aktualne norveške vlasti, pripremajući se za parlamentarno zasjedanje koje se realizira jedanput godišnje i traje tri dana.

Ovogodišnje se zasjedanje odvijalo oko prijedloga programa rada Vlade koji su učenici samostalno osmislili, a isti i predlagali, obrazlagali i branili kao članovi Vlade na čelu sa premijerom. To se potom razmatralo na klubovima zastupnika i nadležnim odborima, te bilo predmetom parlamentarne rasprave, primjedaba, sučeljavanja, lobiranja, amandmana i replika. U vezi istoga pokrenuta je i inicijativa izglasavanja nepovjerenja Vladi i njenom programu, što nije prošlo za jedan glas.

Viđeno je bilo veoma zanimljivo, inovativno i poticajno za cjeloživotno učenje, te je stoga labinska srednja škola našem Ministarstvu prosvjete i športa uputila prijedlog i prilagođeni okvirni programski oblik i sadržaj izvedbe Mini parlamenta-sabora kao obrazovnog modela u nas za slične društvene potrebe i vrijednosne ciljeve.

Delfina Arapović
voditeljica Debatnog kluba

Geira Hetlanda voditeljima **Debatnog kluba Srednje škole Mate Blažine Labin** i projekta **Labin-zdravi grad**, **Delfini Arapović** i **Lucianu Antonelliju** te predstavniku varaždinske **Gimnazije, Ćirilu Čo hu**, da prisustvuju zasjedanju **Mini parlamenta** u srednjoj školi u Strandu.

DRAMSKA I LUTKARSKA RADIONICA NJEGUJU SOLIDARNOST I HUMANOST

Dramska i lutkarska radionica **Kluba mladih** tijekom svih šest godina svoga postojanja njeguju vrednote solidarnosti i humanosti. One se iskazuju u pripremanju predstavi likovnih radova koje daruju onima malo manje aktivnima i zdravijima. Pored božićno-novogodišnjih posjeta domovima za stare osobe u Raši i Nedešćini, članovi ovih dviju radionica posjetili su štićenike **Centra Liče Faraguna** te im prezentirali svoj program.

VALENTINOVO U NOVIM HORIZONTIMA

Dan zaljubljenih-Valentino i ove je godine obilježen u **Školskom klubu mladih Novi horizonti**. U prigodnom programu sudjelovali su pjesnikinja **Roberta Razzi** i pjesnik **Daniel Načinović**, Školski pjevački zbor pod vodstvom profesorice **Nerine Ševrlice**, recitatori te članovi **Likovne radionice ŠKM-a Novi horizonti Iktin**.

KAKO BITI DJELOTVORNIJI RODITELJ?

U područnom odjeljenju **Osnovne škole Ive Lole Ribara** na Vinežu održana je u veljači prva edukativna radionica za roditelje na temu **Kako biti djelatvorniji roditelj**. U radu radionice sudjelovalo je 16 roditelja djece prvog razreda, a osmislile su je i vodile profesorice **Mirjana Dobrić**, psiholog i **Irena Crvak**, pedagog. Edukativna radionica nastala je iz želje da se na jednostavan i zabavan način pokaže roditeljima koje mogućnosti i neograničene potencijale imaju oni sami u traženju učinkovitijih metoda odgoja vlastite djece. Prva nije i posljednja, već je nakon nje novi ciklus održan u ožujku i travnju.

PROIZVODNJA BILJA I PREHRANA NA ZDRAV NAČIN

Početak ove godine donio je ostvarenje još jednog programa u okviru projekta, a to je edukacijski ciklus predavanja o bio vrtlarstvu i samom pojmu biološke poljoprivrede. Predavanja su se počela održavati u **Klubu umirovljenika Donji Labin**, gdje se govorilo o utjecaju Sunca i Mjeseca na biljke, životinje i ljude ili pak žitaricama u prehrani. To je bio i uvod u drugi dio programa, a to je organizacija radionica na temu priprava za jelo i poljoprivredu po principima bio dinamike. S dolaskom proljeća i toplijeg vremena programi su se počeli realizirati na otvorenom, odnosno oranici iza **Doma Riko Milevoj** na Vinežu. Cijeli je program osmislila i vodi gđa **Renea Zaninović**.

DJECA SIGURNIJA U PROMETU

Na učestala pitanja mladih vijećnika, ali i česta traženja ostalog dijela javnosti o poboljšanju sigurnosti pješaka osobito na prometnicama oko škola gradska je uprava odgovorila postavljanje takozvanih ležećih policajaca i vibro traka. Popularni ležeći policajci postavljeni su kod područnog odjeljenja **OŠ Ive Lole Ribara** na Katurama, a vibro trake kod škole na Vinežu, **OŠ Matije Vlačića** te na cesti ispred rabačke škole

PROJEKT LABIN ZDRAVI GRAD ZA MAMOGRAF

Povodom **Dana žena** projekt **Labin-zdravi grad** uključio se u humanitarnu akciju za nabavku mamografa. U **Malom kazalištu** u prigodnom su programu sudjelovali polaznici **Glazbene škole Matka Brajše Rašna, Minicantanti**, mažoretkinje te članovi likovne i dramske radionice **Kluba mladih**.

OBILJEŽEN SVJETSKI DAN ZDRAVLJA

Početak travnja, a povodom **Svjetskog dana zdravlja** održana je već ustaljena preventivna zdravstvena akcija koju projekt **Labin-zdravi grad** organizira u suradnji sa **Domom zdravlja dr. Lino Peršić** akcija mjerenja krvnog tlaka i šećera u krvi na tržnici. Istovremeno **Udruga Bio-Labin** imala je štand sa zdravom hranom, proizvodima od soje i samoniklog bilja.

DR. DONATELLA VERBANAC PREDSTAVILA SVOJU KNJIGU O ZDRAVOJ PREHRANI

U svibnju je predstavljena knjiga o zdravoj prehrani dr. **Donatelle Verbanac**, biokemičarske zaposlene u **Plivi**, a inače poznate Labinjanke. O prehrani - što i kako jesti na prezentaciji u **Malom kazalištu** govorila je sama autorica koja se u tom izdanju pozabavila značajem posebice mediteranske prehrane, čiji su glavni sastojci maslinovo ulje, gorko povrće, plava riba namirnice na vrhu top liste najzdravijih. Tom je prigodom **Olga Dobović-Roc** iz pulskog **Zavoda za javno zdravstvo** govorila o utjecaju prehrane na zdravlje i sprečavanju bolesti upravo zdravom prehranom.

NATJECANJA UMIROVLJENIKA

A da se **Labin-zdravi grad** ne brine samo o mladima, već i o građanima treće životne dobi dokaz su i novosti u radu **Klubova umirovljenika**. Želeći poboljšati rad i uvesti zanimljive sadržaje, umirovljenici su se pozabavili organiziranjem turnira u briškuli i trešeti, šahu i boćanju, a na turniru sudjeluju članovi klubova Kature, stari grad Labin, donji Labin, Vinež i Rabac.

PRESTANIMO PUŠITI - BAVIMO SE SPORTOM!

Stop pušenju - bio je moto pod kojim je projekt **Labin-zdravi grad** obilježio 31. svibnja **Svjetski dan nepušenja**. Tim povodom upriličeni su na igralištu kod **Osnovne škole Matije Vlačića** sportski susreti između učenika **OŠ Ive Lole Ribara** i **Matije Vlačića** u rukometu, nogometu i sve popularnijem **street ballu**. Učenicima viših razreda osnovnih škola te srednjoškolcima podijeljeni su letci koji promoviraju nepušenje, kao vrlo štetnu naviku kod ove mlade populacije.

SVI NA KUPANJE I PLIVANJE

Ljeto je počelo prilično rano, gledano kalendarski, ali gledano kroz druge objekte, valjalo je završiti sve školske obveze, od maturalnih do popravnih ispita da bi se bez smetnji moglo uživati u kupanju i sunčanju. A svemu tome i ove sezone pripomogao je **Grad Labin** sa svojim **zdravim projektom - Zdravim gradom** organizirajući za učenike besplatni autobus na liniji Labin-Rabac.

TREĆA SJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA MLADIH LABINA TOČNO GODINU DANA NAKON PRVE I OSNIVAČKE

Neuspjelo usaglašavanje - ponovna sjednica u rujnu

Rasprava u kojoj su svi branili svoje, a osporavali tuđe, potrajala je više od sata i dalo se naslutiti da glasovanje neće ići lako. Konačno glasovanje je imalo za rezultat 7:7:7. Nije uspio niti Odbor za usaglašavanje, a pri tajnom glasovanju srednjoškolcima je nedostajao jedan glas za većinu te će se sjednica ponoviti u rujnu.

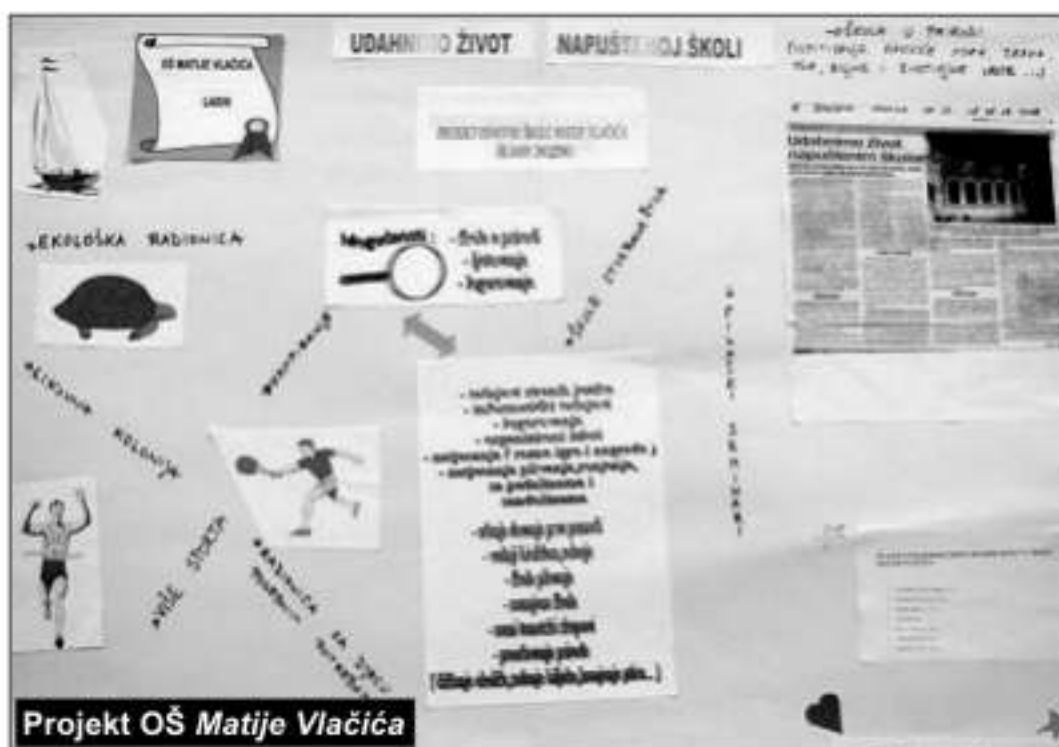

Mladi zastupnici zaposjeli govornicu Gradskog vijeća

Izgleda da su prvi dani srpnja već postali tradicija u održavanju ljetne sjednice **Gradskog vijeća mladih**, naime, treća po redu održana je godinu dana nakon prve. I ova je sjednica imala na dnevnom redu kandidiranje za financiranje jednog od triju projekata koje su osmislili učenici iz osnovnih i srednje škole. Projekti su ovaj put bili vezani za izvanškolske aktivnosti, odnosno usmjereni ne više na opremanje školskih prostora, već nekih izvan škola ali za potrebe djece i mladih. Vijećnici **Srednje škole Mate Blažine** predstavili su projekt **Skate parka**. To je, prema njihovom obrazloženju, prostor opremljen spravama za skatere, rolere i bicikliste. Vijećnici **Osnovne škole**

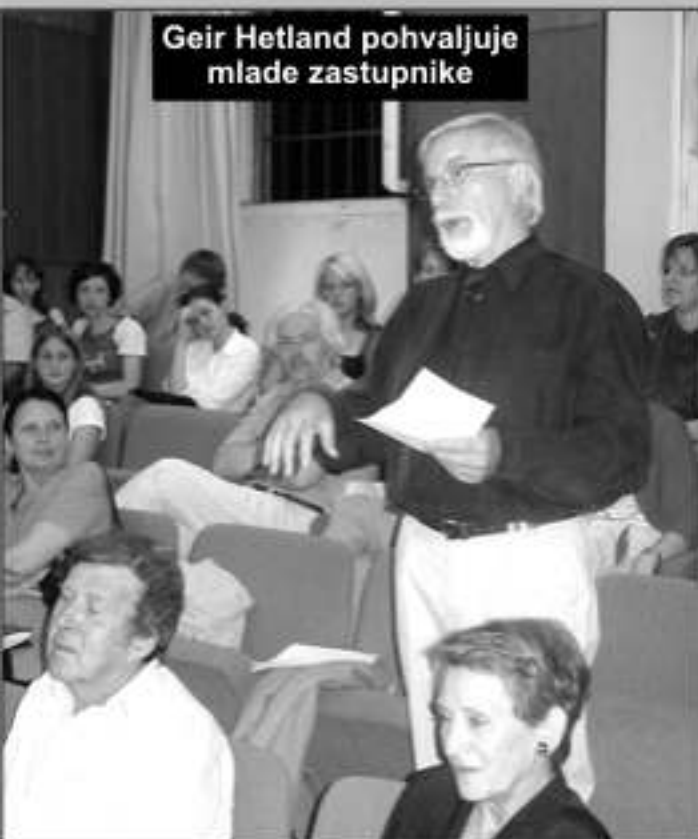
Matije Vlačića kandidirali su projekt restauriranja i osposobljavanja jedne od napuštenih škola izvan Labina za ljetne aktivnosti djece i mladih poput ljetnih škola u prirodi, logorovanje, škola stranih jezika i tome slično. Vijećnici pak iz **Osnovne škole Ive Lole**

Ribara željeli su uređenje prostora pred njihovom školom kako bi prestalo parkiranje ispred samog ulaza te kako bi se škola i obližnja crkva povezala, kako je i nekad bilo, te likovno osmislili fontanu koju bi željeli ispred škole.

Projekt OŠ Matije Vlačića

Geir Hetland pohvaljuje
mlade zastupnike

Nakon prihvaćanja zapisnika sa prošle sjednice te usvajanja dnevnog reda započela je rasprava po predloženim programima. Rasprava je potrajala i dalo se naslutiti da glasovanje neće ići glatko, jer je svaka strana čvrsto branila svoj

projekt, a osporavala druge. Budući da se nakon više od sata nije imalo što više reći gradonačelnik Tulio Demetlika stavio je prijedloge na glasanje, a rezultat je bilo 7:7:7 što znači da niti jedan projekt nema

rujnu.

Budući da se treća sjednica labinskog **Gradskog vijeća mladih** održavala za vrijeme 6. tečaja **Škole demokracije-Vijeća mladih** na njoj su bili nazočni sudionici Tečaja, a posebno su svoje dojmove

Milvija Marković obraća se mladim vijećnicima
ispred Ministarstva prosvjete i športa

zeleno svjetlo. U pokušaju da prođe jedan od projekata nije uspio niti **Odbor za usaglašavanje**, koji je krenuo u akciju, ali nije se uspio dogovoriti. Predložena je pa i prihvaćena varijanta tajnog glasanja gdje niti jedan projekt nije dobio većinu. Rezultat je bio 10:7:4 u korist srednjoškolaca, a nedostajao je samo jedan glas da dobije većinu. Stoga je odlučeno da će se sjednica sa kandidiranjem istih projekata ponoviti u

istakli dr. **Selma Šogorić**, nacionalna koordinatorka **Zdravih gradova** koja je mlade uputila na odlučivanje na principima tolerancije, razumijevanja, uvažavanja i zajedništva, **Milvija Marković**, viša stručna savjetnica iz **Ministarstva prosvjete i športa** koja pak vijećnicima nije zamjerila što se nisu dogovorili već je to nazvala procesom učenja o demokraciji te međunarodni koordinator **Projekta demokracije Geir Hetland** koji je u svom govoru pohvalio sva nastojanja kako lokalne vlasti tako i mladih da se sporazumiju i uvažavaju, što je u Labinu primjer dobre prakse.

***Iz Školskih novina - Zagreb
tjednika za odgoj, obrazovanje, znanost i kulturu***

Jesen u Labinu - projekt u usponu

Da bi se učitelji i učenike potaknulo na stvaralaštvo, ne mora inicijativa uvijek doći odozgo. Dokazuju to već četiri godine u labinskoj srednjoj školi koja je inicijator i organizator vrijednih stvaralačkih radionica.

Zajednički snimak na kraju radionica

Sedamdesetak istarskih srednjoškolaca i petnaestak njihovih profesora okupilo se 22. i 23. studenoga u Labinu da bi sudjelovali na četvrtoj manifestaciji ***Jesen u Labinu***. Projekt je to koji je 1999. godine pokrenula ***Srednja škola Mate Blažine*** u suradnji sa ***Zavodom za unapređenje školstva*** iz Rijeke, ***Hrvatskim centrom za dramski odgoj*** iz Zagreba i projektom ***Labinski zdravi grad***, a pod pokroviteljstvom ***Ministarstva prosvjete i športa, Istarske županije*** i ***Grada Labina***. U sklopu projekta prve tri godine održavale su se samo dvije dramske radionice koje vode ***Vlado Krušić*** i ***Ines Škuflić-Horvat***, istaknuti dramski pedagozi iz ***Dramskog učilišta Zagrebačkog kazališta mladih***, a ove je godine u projekt dodana i novinarska radionica, koju je vodio ***Marijan Šimeg***, glavni i odgovorni urednik ***Školskih***

novina.

Kako nam je rekao ***Čedomir Ružić***, ravnatelj škole domaćina i jedan od pokretača ove, sada već tradicionalne, manifestacije stvaralaštva učenika i profesora u jezično-umjetničkom području,

Kreativnosti nije bilo kraja

motiv za njezino pokretanje bila je spoznaja da profesorima koji vode ove izvannastavne aktivnosti u srednjim školama nedostaje stručna edukacija. Sretna je okolnost da su tu ideju podržali ne samo savjetnik za

hrvatski jezik dr. ***Dean Slavić*** nego i ***Grad Labin*** koji je dao i financijsku potporu, pa i ***Ministarstvo prosvjete***, koje je radionice uvrstilo u katalog stručnog usavršavanja učitelja.

Radilo se dva dana vrlo intenzivno i naporno. Sudionici sve tri radionice bili su zadovoljni onime što su u tako kratkom vremenu dobili. U radionici koju je vodila ***Ines Škuflić-Horvat*** u dva dana uspjeli su se upoznati s osnovnim pojmovima, pravilima i metodama dramskoga praktičnog rada te različitim dramskim tehnikama. ***Vlado Krušić*** je sudionike upoznao s osnovama redateljskog stvaranja i temeljnim zadacima, pojmovima i postupcima režije, kao i oblikovnim zadacima režije glede dramskog teksta. I u tako kratkom vremenu polaznici radionica mogli su mnogo naučiti, a prezentacije pojedinih vježbi i zadataka dokazale su da im ništa nije strano i da sa samo malo stručne pomoći mogu napraviti čuda.

Mladi novinari i njihove voditeljice u dva su se dana upoznali ne samo s teorijskim dijelom novinarskog poziva već su od prvog trenutka i pisali, prelamali tekstove na kompjutoru i priređivali materijale za bilten te manifestacije. Koliko su naučili i saznali novoga, vidjet će se tek kad se u njihovim školama oforme novinarske družine i kad počnu tiskati svoje školske listove.

Bilo je naporno, bilo je zanimljivo, trajalo je prekratko i svi sudionici već danas razmišljaju o ponovnom susretu koji će se dogoditi tek nagodinu u listopadu. Do tada će prakticirati glumu i novinarstvo u svojim školama i čekati priliku da pokažu javnosti što su naučili. ←

Labin središte unapređenja demokracije za mlade

Od 4. do 6. srpnja održan je u sklopu 10. jubilarne **Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja** 6. po redu **Tečaj Škole demokracije**, međunarodni susret **Zdravih gradova Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Norveške**, koji se tradicionalno održava u **Srednjoj školi Mate Blažine** pod pokroviteljstvom **Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva prosvjete i športa, Istarske županije i Grada Labina**, u organizaciji **Hrvatske mreže zdravih gradova - Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar Zagreb** te škole domaćina i projekta **Labin-zdravi grad**.

Tijekom dvodnevnog rada međunarodnog skupa najprije su u plenarnom dijelu sudionici, njih šezdesetak, dobili pregled postojeće prakse u školama u promicanju demokratskog građanstva i odgovore na pitanje koliko je lokalna zajednica zainteresirana za uključivanje mladih u procese

traže da ono ubuduće bude duže. Po riječima međunarodnog koordinatora **Projekta demokracije, Geira Hetlanda**, bio je to jedan od najuspješnijih tečajeva dosad, zahvaljujući čemu će labinska srednja škola i ubuduće biti «most» prema Norveškoj i njihovim interesima za sve zainteresirane hrvatske škole i one naših susjeda.

Tečaju su prisustvovali i aktivno sudjelovali u njegovu radu: predstavnica **Ministarstva prosvjete i športa, Milvija Marković**, viša savjetnica u **Zavodu za unapređenje školstva-Zagreb**, pročelnik **Upravnog odjela za prosvjetu i kulturu Istarske županije, Mladen Dušman**, dogradonačelnik **Grada Labina, Dino Škopac** i koordinatorica projekta **Labin-zdravi grad, Eni Modrušan**, a 3. sjednici Gradskog vijeća mladih pridružila im se dr. **Selma Šogorić**, nacionalna koordinatorica **Škole demokracije**.

Primjere dobre prakse prezentirali su: **ZABOK-Gimnazija A.G. Matoša**, **OBROVAC-SŠ Obrovac**, **SLATINA-SŠ Marka Marulića**, **ZAGREB-OŠ Dobriše Cesarića**, **VARAŽDIN-**

Čedomir Ružić

Gimnazija Varaždin, **OROSLAVJE-SŠ Oroslavje**, **RIJEKA-Medicinska škola** i **Prva sušačka hrvatska gimnazija**, **VINKOVCI-Gimnazija A.M. Reljkovića**, **ČAKOVEC-Gimnazija Čakovec**, **BUJE-Gospodarska škola Buje**, **PAZIN-Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile** i **Pazinski kolegij-Klasična gimnazija**, **POREČ-Ugostiteljsko-turistička škola Antuna Štifića**, **PULA-OŠ Šijana**, po prvi puta gosti iz Bosne i Hercegovine iz **SARAJEVA-Odsjek Zdravi grad, I. gimnazija, III. gimnazija** i **Bošnjačka gimnazija**, te neizostavni gosti iz Norveške te domaćin **LABIN-Srednja škola Mate Blažine, Debatni klub, Labin-zdravi grad, OŠ Ive Lole Ribara, OŠ Matije Vlačića**.

Čedomir Ružić,
direktor Tečaja

Predstavljanje mladih labinskih vjećnika

upravljanja i političkog odlučivanja, a potom u dijelu rezerviranom za **workshopove** razmijenili su iskustva kroz ogledne radionice.

Dva su cilja ovogodišnjeg tečaja - međunarodna obrazovna suradnja između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Norveške u vježbanju učenika i nastavnika demokratskom političkom radu te gradske vijeća mladih i nacionalni **Mini-parlament** - u potpunosti ispunjena. Sudionici u anketi izražavaju svoje zadovoljstvo prikazanim i jedino žale što je njihovo druženje bilo prekratko i

Gosti iz Norveške

NOVI PROJEKT LABIN - ZDRAVOG GRADA

MATRIX

mr.sc. Giuliana Verbanac

U suradnji sa *Hrvatskom udrugom za promidžbu i primjenu znanosti* koju vodi *mr.sc. Giuliana Verbanac*, dipl. ing. fizike. Voditelj projekta: *Mirta Galešić*, prof. psihologije, asistent na *Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu*.

CILJ: Osnovati *Virtualni znanstveni centar* radi:

POVEZIVANJA:

- nadarenih srednjoškolaca i sveučilištaraca, mladih znanstvenika
- omogućavanja njihove suradnje sa znanstvenicima visokoškolskih instituta i ustanova, te gospodarstvenicima u zemlji i inozemstvu kako bi mogli realizirati one svoje istraživačke interese i projekte koje inače nisu u mogućnosti

SADRŽAJ WEB STRANICA:

- web forum za diskusiju o znanstvenim problemima
- virtualne oglasne ploče za oglašavanje novih projekata i potreba za suradnicima
- edukativni materijali
- interaktivne simulacije različitih znanstvenih problema

POTICANJE:

- multidisciplinarnosti, tj. integraciju znanja i suradnju raznih područja
- suradnje s gospodarstvenicima u cilju uspostavljanja mreže kontakata između gospodarstvenika i znanstvenika

Djelovanje *Centra* na međunarodnoj razini

- uključivanje u rad *Centra* nije ograničeno mjestom boravka
- omogućavanje transfera znanja i iskustva

Dugoročni cilj

- osnivanje *Znanstvenog centra Matrix* u realnom prostoru i dodatno omogućavanje provedbe daljnjih projekata namijenjenih edukaciji, znanstvenoj komunikaciji i radu na različitim projektima

I faza: osnivanje *Virtualnog znanstvenog centra*

- izraditi web stranice i postava na Internet
- obavješćavanje potencijalnih korisnika o postojanju *Centra*
- različite promotivne aktivnosti
- posebno formirati grupu učenika i studenata s posebnim interesom za prirodoslovlje.

U tijeku formiranja i rada *Centra* putem anketa i osobnih intervjua s korisnicima evaluirati stupanj u kojem zadovoljava potrebe korisnika.

DOPRINOS:

- briga za nadarene učenike i studente poticanje međunarodne suradnje i aktivno uključivanje mladih, ali i drugih zainteresiranih građana u svjetske tokove razmjene znanja i iskustva
- podizanje svijesti o važnosti znanja u Gradu i Istarskoj županiji
- promidžba Grada Labina na državnom i međunarodnoj razini.

PREDSTAVLJAMO NOVI PROJEKT:

BIO-LABIN**DRUŠTVO ZA BIOLOŠKO DINAMIČKU POLJOPRIVREDU**

Naša geslo je «Nije važno koliko se uzgoji, nego kako». Nitko od nas nema pravo upropastiti ili zagaditi tla, vodu i zrak. Mi smo naslijedili lijep planet i ne treba naša generacija sve uništiti, jer mi smo samo jedna mala karika u prehranbenom lancu.

U druga **Bio-Labin** grupa je nas nekolicine ljudi zanesenjak koji vjeruju u vrijednost prirode i kozmosa koji nas okružuje. *Bio-dinamika* najstariji je oblik biološke poljoprivrede, odnosno to je

kakva su mineralna gnojiva ljudi uništavaju život tla, jer je u svijetu prirode to strana materija od koje se tlo želi zaštititi. S druge strane, biljka je živo biće sa svojim potrebama, ona je osnovna snaga koja hrani sve, a ljudima je potrebna kako za

Teoriju povezati sa praksom

Srijeda je naš dan, dan kada provodimo zacrtane aktivnosti. U poslijepodnevnom satima u prostorijama **Doma Rike Milevoja** na Vinežu organiziramo predavanja o prehrani i biološkoj

Život sukladno znakovima prirode

osnova iz koje su izvedene sve smjernice vrlo popularnog trenda ekološke i biološke poljoprivrede. Njene temelje postavio je još 1924. godine dr. Rudolf Štajner na svom *Poljoprivrednom tečaju* u kojem je definirana ekologija kao život u skladu sa prirodom. Taj je tečaj održan grupi poljoprivrednika na njihov zahtjev, jer su primijetili da se uporabom mineralnih gnojiva nešto čudno i ne baš dobro događa sa usjevima. Mineralno gnojivo koristi se od kraja 19. stoljeća, no oni koji su ga koristili na svojim imanjima primijetili su veću pojavu štetnika, korova, veću uporabu vode, ali i slabiju hranjivu vrijednost poljoprivrednih proizvoda. Dr. Štajner u tom je predavanju ustvrdio da je tlo živa masa u kojoj žive stotine organizama sa svojim životnim potrebama te se u njemu događa čitav niz kemijskih reakcija, razgradnja organske materije i izgradnja novih bioloških spojeva potrebnih biljkama za njihov razvoj. Dodavanjem nežive mase

izgradnju materijalnog tako i duhovnog života. Ako ta biljna nema vitalnu energiju, ona je ne može dati ni nama. Moderna nauka sve više dokazuje Hipokratovu tvrdnju da je hrana lijek, a današnja prehrana puna je kemijskih dodataka koji su strana primjesa te tako niti korisna ljudskom organizmu. *Bio-dinamika* zasniva se i na trećoj tezi, a to je da je Zemlja treći planet od Sunca, koji utječe na sva zbivanja na zemlji, dok mi ljudi na njih ne možemo utjecati pa ih zato ne smijemo zanemarivati.

Život sukladno znakovima prirode

Ono što mi kroz udrugu **Bio-Labin** u sklopu projekta **Labin-zdravi grad** želimo postići je da potaknemo na razmišljanje o nužnosti življenja sukladno znakovima prirode, popularizirati *bio-dinamičko* poljodjelstvo, vrtlarstvo, voćarstvo i pčelarstvo, sačuvati autohtone sorte voća, povrća i životinja, a kroz radionice i seminare ljudima pokazati kako da uzgoje kvalitetnu hranu.

proizvodnji samoniklog bilja. No, predavanja bez praktične primjene imala bi malo koristi. Zahvaljujući razumijevanju gradske uprave i projekta **Labin-zdravi grad** ustrojili smo i organizirali iza Doma jednu oranicu na kojoj provodimo teoriju u praksu. Kako bismo članove educirali o samoniklom bilju, tagamo za njim na području grada. Organiziramo i praktične radionice o izradi pripravaka za zaštitu biljaka i oživljavanje tla, a na tržnici u Labinu povremeno priređujemo prezentacije biološki uzgojenih namirnica, gotovih jela i kolača bez šećera i masti. Naši članovi uz besplatne savjete mogu dobiti sjemenje autohtonog povrća.

Naša geslo je *Nije važno koliko se uzgoji, nego kako*, može biti to i vrt od jednog prostornog metra, ali kvalitetan, jer nitko od nas nema pravo upropastiti ili zagaditi tla, vodu i zrak. Mi smo naslijedili lijepo planet i ne treba naša generacija sve uništiti, jer mi smo samo jedna mala karika u prirodnom lancu.

Renea Zaninović

GRAD LABIN-SREDNJA ŠKOLA MATE BLAŽINE I GRAD BUCCINO-LICEO SCIENTIFICO ASSTEAS (ITALIJA)

Labinski srednjoškolci mali veleposlanici hrvatske kulture u Italiji

Ove godine u sklopu interkulturalne suradnje s Republikom Italijom od 28. travnja do 4. svibnja, pod pokroviteljstvom **Ministarstva vanjskih poslova Republike Italije** ostvarili smo studijsko putovanje u Italiju, u **Buccino** (Salerno) i bratimljenje s njihovom gimnazijom **Liceo scientifico e linguistico ASSTEAS**. Uspostavljena je tako suradnja između dvaju gradova na poziv njihova gradonačelnika **Nicola Parisija** i **Pasquale Vie**, pročelnika za kulturu i rad s mladima. Na studijsko putovanje se uputilo tridesetak učenika **Srednje škole Mate Blažine** s predstavnicima **Škole** (Čedomir

Labinski su srednjoškolci i profesori dostojno predstavili Grad i Školu o čemu govore usmene i pisane pohvale te pljesak mnogobrojne publike na dva nastupa Filodramske grupe ARCOBALENO i zadovoljstvo talijanskog generalnog konzula u Hrvatskoj, gospodina Roberta Pietrosanta, zahvaljujući kojemu se u našoj školi preko Ministarstva vanjskih poslova Republike Italije uz posredovanje Grada Labina od prošle školske godine financira dodatno fakultativno učenje talijanskog jezika i stručni izleti u Italiju.

Labinski srednjoškolci nagrađeni burnim aplauzom za svoj nastup

Ružić, Zlatko Arapović, Irena Crvak, Elide Baskijera, Nelda Griparić...).

U slikovitom i duhom rimske prošlosti ispunjenom Buccinu doživjeli smo gostoljubivost domaćina koja se rijetko gdje susreće. Bili smo smješteni u obiteljima naših vršnjaka a gradske su nam vlasti priredile prijem na najvišoj razini kakvog se pamti. Našem su gradonačelniku, **Tuliju Demetliki**, po povratku u Labin čelnici Buccina pismeno iskazali svoje divljenje pokazanom razinom znanja talijanskog jezika naših profesora i učenika i njihovim zanimanjem za obilaske kulturnih znamenitosti te umijećem scenskog izražavanja mladih pokazanim u njihovoj školi i gradskome trgu, čime su ispunjeni ciljevi studijskog putovanja:

interkulturalizam, solidarnost, tolerancija... temeljne kulturalne i moralne vrijednosti mladih Europe. Potkraj kolovoza očekuje se uzvratni posjet učenika i njihovih obitelji, njih devedesetak, nastavak kulturne i školske suradnje.

Nakon nezaboravnih izleta u Paestum, Salerno, Napoli, Pertosu... domaćinima smo se predstavili multimedijalnim recitalom **LA CASCATA-SLAP** u izvođenju novoosnovane dramske sekcije projekta **Labin-zdravi grad - Dramske**

Na prijemu kod gradonačelnika

Modna kreacija inspirirana labinskim rudarima

radionice FLACIUS na talijanskom jeziku, tzv. **Filodramske grupe ARCOBALENO**, koja uz suradnike okuplja dvadesetak učenika koji u našoj školi uče talijanski jezik. Predstavu smo pod vodstvom dramskog pedagoga **Čedomira Ružića** uvježbavali više mjeseci, a prije odlaska u Italiju nastupili smo i na **SKAGI**-ju - Susretu kazališnih amaterskih grupa Istre, gdje nas je prosudbena komisija istakla nizom pohvala i nagradom za najbolju kostimografiju.

Recital se sastoji od «slapa» odabranih lirskih pjesama naših najpoznatijih pjesnika (Dobriša Cesarić, Tin Ujević, Mate Balota, Josip Pupačić, Drago Gervais, Daniel Načinović...) koji ilustriraju prizore iz života naših djedova i očeva i naše svakodnevnice, kako bi slikovito predstavili svoj kraj i svoje kulturno nasljeđe. Pjesme je s hrvatskog jezika i čakavskog narječja na talijanski jezik

preveo proslavljeni labinski pjesnik **Daniel Načinović**, a u obradi scenskih prizora u režiji **Čedomira Ružića**

sudjelovala je kreatorka, tekstilna i manekenska radionica **Gordane Bilać i Marinele**

Benazić, likovna radionica **IKTIN Alide Vale** te suradnici za glazbene (**Sabrina Stemberga-Vidak**), koreografske dionice (**Patricija Miletić**) kao i profesorica talijanskog jezika **Elide Baskijera**. Maturantica Tina Brenko bila je zadužena za šminku. Za rasvjetnim i razglasnim pultom stajali su Masimo Fornažar i Saša Crvak i student Mauro Matić. U predstavi je sudjelovalo čak 20-tak učenika (**Amneris Ružić, Danijela Jukić, David Černjul, Dunja Mohorović, Emma Blažević, Federika Mohorović, Ingrid Poldrugo, Iva Alberti, Katarina Načinović, Kristina Kiršić, Lena Tenčić, Maja Hamzić, Martina Lukšić, Mia Dundara, Valetina Juričić, Valentina Štemberga, Verena Višković** te gošća na gitari **Ivona Kiršić**), a uz recitacije na talijanskom jeziku koje su oduševile naše domaćine koju su svaku pojedinačno ispratili pljeskom, bilo je žive scenske

svirke na raznim instrumentima kao što su glasovir, sintesajzer, meh, gitara, flauta, harmonika triještina, nastavilo se pjesmom, plesom i spektakularnom modnom revijom inspiriranom labinskim rudarima uz projekciju simulacije podzemnog grada na velikom platnu.

Mislamo da smo dostojno smo predstavili naš grad i našu školu o čemu govore pohvale i pljesak mnogobrojne publike na dva nastupa **Filodramske grupe ARCOBALENO** i zadovoljstvo talijanskog generalnog konzula u Hrvatskoj, gospodina **Roberta Pietrosanta**, zahvaljujući kojemu se u našoj školi preko **Ministarstva vanjskih poslova Republike Italije** uz posredovanje **Grada Labina** od prošle školske godine financira dodatno fakultativno učenje talijanskog jezika i stručni izleti u Italiju.

S obzirom da talijanska škola pod pokroviteljstvom Europske unije razmjenjuje učenike sa sličnim školama u Francuskoj, Njemačkoj i Grčkoj u sklopu projekta **COMENIUS**, gdje je uvjet da zemlje budu članovi **EU**, odsad će razmjeni nastaviti i s nama. To nas posebno raduje jer, kako ravnatelj škole u Buccinu, **Salvatore Bini**, kaže, da su upravo mladi ti koji sa svojim međusobnim savjesnim odnosom čine Europu jedinstvenom, a ona raste iz dana u dan malim i skromnim doprinosima koje i mi mladi dajemo.

Amneris Ružić

Zajednička snimka na oproštaju od domaćina

Autohtona glazba na istarskom mehu

USTANOVLJEN NACIONALNI DAN MREŽE ZDRAVIH GRADOVA

Trideset i pet hrvatskih gradova u društvu 3 tisuće gradova svijeta

Mreža hrvatskih zdravih gradova i njihove aktivnosti od ove godine imaju i svoj dan kojim obilježavaju svoje ciljeve i postignuća. Odlučeno je da će se tako u svibnju obilježavati kao Nacionalni dan mreže zdravih gradova. A mreža je zaista velika: Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Dubrovnik, Gospić, Karlovac, Knin, Koprivnica, Korčula, Krapina, Labin, Makarska, Metković, Opatija, Osijek, Pazin, Poreč, Požega, Pula, Rijeka, Rovinj, Sisak, Slatina, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Trogir, Umag, Varaždin, Varaždinske Toplice, Vinkovci, Virovitica, Zabok, Zadar, Zagreb.

Projekt *Zdravi grad* razvojni je projekt i temelji se na povezivanju svih razvojnih sustava društva i aktiviranju samih stanovnika u stvaranju zdravih naselja u kojima će svim stanovnicima biti osigurana čovjeka dostojna kvaliteta života, pokrenut je od strane *Europskog Ureda Svjetske zdravstvene organizacije* 1986. godine.

Obilježja *Zdravih gradova* su političko odlučivanje u funkciji zdravog života u gradu, funkcionalno povezivanje različitih tijela i odjela gradske uprave, aktivnije uključivanje građana kao najboljeg detektora problema, ali i

stručnjaka za iznalaženje rješenja te stvaranje pozitivne i inovativne klime.

Hrvatska mreža zdravih gradova osnovana je 1990. godine, a nakon dvije godine počinje djelovati kao nevladina udruga oko koje je danas okupljeno četrdesetak općina, gradova i županija. Sjedište je *Mreže zdravih gradova* u *Školi narodnog zdravlja Andrije Štampara* u Zagrebu. Misija je mreže zdravih gradova podržati gradove učlanjene u mrežu u nastojanjima da uspostave i vode respektabilne projekte *Zdravog grada*, projekte koji će moći ostvariti utjecaj i pomoći u izgradnji društvene politike zdravlja

lokalno i nacionalno. Cilj hrvatske mreže je uključiti u projekt svaku zajednicu u zemlji te djelovati objedinjeno na prepoznavanju vrijednosti i značaja zdravlja sve dok ono ne bude prepoznato kao potencijal za razvoj gradova i zemlje u cjelini.

Naša zemlja dio je svjetske mreže koja u Europi okuplja 50 projektnih gradova, među kojima su Zagreb i Rijeka, tridesetak nacionalnih mreže *Zdravih gradova*, s preko 1.500 učlanjenih gradova. U svijetu od 1991. godine taj projekt dobiva ime globalnog projekta, a procjenjuje se da je u njega uključeno oko 3 tisuće gradova diljem svijeta.

LABIN-ZDRAVI GRAD

Grad Labin se 1986. djeluju na području Grada Labina priključio mreži *Zdravih i šire (Srednja škola Mate gradova. Definirano je niz Blažine, Dom zdravlja dr. Lino aktivnosti čiji je cilj promoviranje Peršić, osnovne škole na zdravog načina i stila života području grada, Dječji vrtić građana. Razvila se Pjerina Verbanac, široka lepeza osmišljenih sadržaja Centar za socijalnu skrbi dr.).*

namijenjenih djeci osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta i njihovim roditeljima te posebno građanima treće životne dobi. Postavljeni ciljevi ubrzo su saživjeli te sa grupom stručnih voditelja se već niz godina i realiziraju.

U ovih sedam godina pokrenuto je 15-tak projekata na kojima radi više od 30 stručnih osoba koje su ocijenile da je vrijedno dio svog slobodnog vremena odvojiti za rad na programima *Zdravoga grada*. Svi pokrenuti programi trajidanas i upravo suradnicima na projektu zahvaljujemo na tom kontinuitetu.

Ostvarena je i izuzetno dobra međusektorska suradnja među gradskim odjelima i sa ustanovama kao i udrugama koje

Stvorena je klima koja podržava promjene i traganje za novim idejama, inovativnim metodama i uvažavanja onih koji uvode nove pristupe i programe. Svi mi koji radimo u projektu vjerujemo da su u gradu napravljeni određeni pomaci prema kvalitetnijem življenju naših građana upravo zahvaljujući projektu *Labin-zdravi grad*.

Želja nam je da polazeći od gore navedenoga u narednom razdoblju projekt *Zdravi grad* potakne još veće uključivanje naših sugrađana i drugih subjekata u sve aktivnosti u Gradu Labinu koje imaju utjecaj na zdravlje.

Eni Modrušan,
koordinatorka projekta

**NAGRAĐA ČLANOVIMA
LABINSKOG PROJEKTOVNOG TIMA
PROJEKTA ZDRAVI GRAD**

Na 10. godišnjici *Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja Međunarodnog centra hrvatskih sveučilišta u Istri*, nakon što je na svečanosti povodom obljetnice Škole prezentiran šestogodišnji rad na projektu *Škole demokracije*, gradonačelnik **Tulio Demetlika**,

predsjednik projekta *Labin-zdravi grad*, **Eni Modrušan**, koordinatorka projekta *Labin-zdravi grad*, **Čedomir Ružić**, zamjenik koordinatorka projekta, direktor tečaja *Škole demokracije-vijeća mladih* i ravnatelj škole domaćina te **Delfina Arapović** i **Luciano Antonelli**, voditelji *Debatnog kluba Srednje škole Mate*

Blažine, primili su nagradu *Hrvatske mreže zdravih gradova* za uspješnu i dugogodišnju suradnju te stoga što su u labinskom slučaju potaknuti pozitivni, proaktivni pristupi zajednici, njezinim potrebama, problemima i potencijalima.

Razviti koordinaciju, plesnost i muzikalnost te nadasve zabaviti se

Katarina Kaplan

Strpljivo uvježbavanje...

razviti koordinaciju pokreta, plesnost i muzikalnost pojedinog djeteta, a pored toga, možda i ono najvažnije, da se djeca zabave i uživaju u pokretu», veli voditeljica **Kaplan**. Ona nam dolazi iz Rijeke i nije joj teško putovati dva puta tjedno kako bi omogućila polaznicama da razviju svijest o vlastitom tijelu, mogućnostima i ograničenjima u fizičkom smislu, potakla vrline samodiscipline, pamćenja pokreta kroz koreografiju. Program ove radionice ima za cilj upoznavanje sa osnovama baleta, ali i dozvoljava slobodnije

plesno izražavanje.

Katarina Kaplan započela je baletno školovanje u rodnoj Rijeci, koje je nastavila u Velikoj Britaniji sve do diplome na **Central School of Ballet**, 1996. godine u Londonu. Njenu radionicu sada pohađa 35 djevojčica raspoređenih u tri grupe: 10 najmlađih vila, 19 leptirića te šest djevojčica rane školske dobi. Nakon ljetne stanke čeka ih još puno novih skokova, plesova, duženja i zabave u sklopu ritmike i baleta.

Verena Višković

O d studenog prošle godine, posredovanjem projekta **Labini-zdravi grad**, pokrenuta je za sada najnovija u bogatom nizu radionica - **Radionica za ritmiku i balet**, a time je kako kaže voditeljica **Katarina Kaplan**, balerina riječkog **Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca**, otvorena spona između ljudskog tijela, kreativnog pokreta ograničenog prostorom i vođenog muzikom te zdravlja djece predškolske dobi. «*Radionica ima za cilj kod djece predškolske i rane životne dobi*

... urodilo je oduševljenju nakon prvog nastupa

EKSPERIMENTALNA ŠKOLA GITARE

Gitara i ja

naziv je škole gitare koju je u suradnji s projektom Labin-zdravi grad pokrenuo profesor gitare Petar Koroljević u Školskom klubu mladih Novi Horizonti. U školu se prijavilo 27 učenika u dobi između 8 i 15 godina.

Školi **Gitara i Ja** je tijekom mjeseca veljače prethodila prezentacija instrumenta gitare po svim osnovnim školama u Labinu. U sklopu prezentacije realizirano je ukupno devet predavanja na kojima su demonstrirani raznovrsni glazbeni stilovi koje gitara može izvoditi, a demonstraciji je prethodio kratak povijesni sažetak o razvitku tog glazbala.

Učenici koji su prisustvovali prezentaciji imali su prigodu oprobati se u inscenaciji **flamenka** (španjolski folklor) ili «uhvatiti» gitaru u svoje ruke i naučiti svoj «prvi akord».

Prof. Koroljević je tijekom prezentacije naglasio da će škola biti usredotočena na umjetničku (klasi

predavanjima iz **solfeggia** (teorija glazbe) kojeg pohađaju uglavnom učenici bez glazbenog predznanja.

Specifičnost cijelog projekta jest u tome da su sva predavanja potpuno besplatna a učenicima koji ne posjeduju taj instrument stoji im na raspolaganju pet gitara koje je **Labin-zdravi grad** uz pomoć brojnih sponzora uspio pribaviti te dati na korištenje polaznicima škole.

Opće zadovoljstvo i topla atmosfera koja se uspjela ostvariti tijekom četveromjesečnog druženja i uzajamnog truda rezultat je poticanja novih pedagoških metoda u kojima učenici

Petar Koroljević

čnu) glazbu koju gitara izvodi što su učenici pozitivno prihvatili te su u četiri mjeseca, koliko škola djeluje, uspjeli savladati notni sustav i skladbe koje uključuju jednoglasje i dvoglasje.

Sama eksperimentalnost je u tome da je gotovo sveokupan repertoar bio realiziran tijekom samih predavanja koji su učenici vlastoručno prepisivali. Inače metoda prepisivanja doprinosi boljem fotografskom pamćenju a primjenjivali su je najveći skladatelji klasične glazbe. Lekcije se odvijaju grupno i individualno i popraćene su

provjeravaju znanje jedni drugima te sami postaju edukatori.

Eksperimentalna škola **Gitara i Ja** nastoji nastaviti svoju aktivnost i na učenike srednjoškolskog uzrasta a u planu je gitarski orkestar te odsjek ritam i bas gitare.

Amneris Ružić

Dramska radionica ERA Kluba mladih, najstarija i vrlo aktivna

Tijekom prošle i ove godine održali 11 nastupa

Igrokaz "Kod frizera"

Devetnaestero učenika viših razreda osnovnih škola ponedjeljkom i petkom od 19 do 21 sat okupljaju se u prostorijama **Kluba mladih** u vrlo popularnoj i jednoj od najstarijih radionica projekta **Labin-zdravi grad**. Kako veli njihova voditeljica profesorica **Hasnija Karlović** djeca redovito i rado dolaze, jer kroz rad ove radionice imaju mogućnost iskazivanja scenskih sposobnosti, izražavanja svojih talenata i naklonosti, a to pak potiče njihovu kreativnost i maštovitost. Popularnost dramskog odgoja je i u tome što kod djece razvija samopouzdanje, reći će voditeljica Karlović, a ono je potrebno u mnogim životnim situacijama, pogotovo u obrazovnom procesu, jer svako usmeno ispitivanje jest, na neki način, javni nastup. Budući da polaznici radionice marljivo

vježbaju i pripremaju se za nastupe, najviše ih raduju javna predstavljanja njihovog rada. Tijekom prošle i ove godine izveli su 11 predstava u Labinu i okolici te prisustvovali Radionici dramskog odgoja **Listopad u Labinu u Srednjoj školi Mate Blažine**.

«Kao i ostale radionice koje djeluju u projektu **Labin-zdravi grad**, držim da je **Dramska radionica** mjesto gdje se učimo prijateljstvu, jačamo samopouzdanje i provodimo slobodno vrijeme u radosti stvaranja», kazuje profesorica

Hasnija Karlović

Hasnija Karlović, kojoj volje, entuzijazma i ljubavi prema djeci ne nedostaje. Od njihovih javnih nastupa vrlo su česti oni posvećeni starijima ili manje moćnima te hendikepiranim osobama. Redovito za božićno-novogodišnje blagdane posjećuju i održe predstave štićenicima domova za

Igrokaz "Na nudističkoj plaži"

stare i nemoćne u Raši i Nedešćini te **Centru Liče Faraguna**. Povodom Valentinova održali su predstavu za roditelje u prostorijama Kluba mladih, povodom **Dana žena u Malom kazalištu** sudjelovali su u humanitarnoj akciji za kupnju mamografa, nastupali su u **Domu zdravlja** povodom **Svjetskog dana zdravlja i 50. obljetnice te ustanove**, nastupali su i na predstavljanju knjige dr. Donatelle Verbanac o zdravoj prehrani te u Rapcu na dan dodjele **Plavih zastava**.

Sanja Načinović

Igrokaz "U kinu"

IKTIN - LIKOVNA RADIONICA PROJEKTA LABIN-ZDRAVI GRAD U ŠKOLSKOM KLUBU MLADIH NOVI HORIZONTI

U prostorijama **Školskog kluba mladih Novi horizonti** od listopada prošle godine djeluje i vrlo aktivno radi likovna grupa

projekata, dok su učenici upoznali nekoliko novih likovnih tehnika», reći će profesorica Vale. Tijekom jeseni i

Slobodno vrijeme uz boje i kistove

srednjoškolaca koji su svojem modelu provođenja slobodnog vremena nadjenuli naziv **Iktin**. Iktinovci se sastaju na kraju svog radnog tjedna, svakog petka, od 17 do 19 sati. O aktivnosti i planovima govorila nam je voditeljica radionice profesorica likovne umjetnosti **Alida Vale**.

«Sastajemo se svakog petka, a prema utvrđenom planu i programu realizirali smo do sada nekoliko

proljeća bili su aktivni i prisutni u školskoj javnosti. Naime, uoči Nove godine izradili su novogodišnje čestitke i ukrase kojima su dekorirali foaje **Srednje škole Mate Blažine** kao i prostoriju školskog restorana. Valentinovo ih je ponukalo da izrađuju ukrase na temu ljubavi kao i pozivnice za tada održanu književnu večer **Valentinovo uoči Valentinova**. «Za tu smo

prigodu u likovnoj radionici izradili maske i osmislili koreografiju za reviju maski, koju su posjetitelji te večeri vidjeli. Medijski je odjek bio vrlo pozitivan te smo koreografijom sudjelovali u predstavi **Filodramske grupe Arcobaleno Srednje škole Mate Blažine** u

Iktin na predstavljanju radionice Zdravog grada

Pazinu na SKAGI-ju - smotri kazališnih amatera Istre. Svojim smo radovima sudjelovali i na ovogodišnjoj svečanosti dodjele Plavih zastava», kaže nam voditeljica Alida Vale.

Od nje doznajemo kako su im i planovi zanimljivi. Žele organizirati izložbe učeničkih radova u prostorijama škole, izraditi grafite u dvorištu škole i pripremati učenike koji se likovnom umjetnošću žele baviti studijem na likovnoj akademiji ili arhitekturi. Iktinovci nisu sami sebi dovoljni, ne žele se zatvoriti u svoj svijet likovnosti, oni žele surađivati sa svima, a plod toga je suradnja sa srednjoškolskom dramskom skupinom **Flacius**.

Vladimir Gručić

Iktin za Valentinovo

Spoznavanjem vrijednosti zaštite okoliša kroz istraživanja na terenu

U redovnoj nastavi kroz predmete kemije, biologije i tehnologije struka učenici usvajaju osnovne pojmove i znanja te shvaćaju važnost istraživanja, a u izvannastavnim aktivnostima realiziraju se gradski, županijski i međunarodni projekti

Srednja škola Mate Blažine polivalentna je škola sa 35 razreda i 7 struka. Može se pohvaliti brojnim programima i projektima, među kojima su i ona iz ekologije i zaštite okoliša kojima se bavi 70% učenika. Kako bi se sadržaji zaštite okoliša i ekologije što bolje uklopili u redovnu i izvannastavnu školsku aktivnost, postoje slijedeći oblici rada: u redovnoj nastavi kroz predmete kemije, biologije i tehnologije struka učenici usvajaju osnovne pojmove i znanja te shvaćaju važnost istraživačkog rada na terenu. No, najviše novih znanja i iskustava u takvim projektima ostvaruje se kroz izvannastavne aktivnosti. U sklopu ove njih ostvaruju se projekti koji se mogu podijeliti na više kategorija: razredni, školski, gradski, županijski te međunarodni projekti. Takav način rada je pokazao vrlo dobre rezultate, te privlači velik broj zainteresiranih učenika, a i olakšan je dobrom suradnjom sa gradskim vlastima, projektom **Labin-zdravi grad**, **Turističkom zajednicom Grada Labina** i gospodarskim subjektima.

GLOBE I UNESCO SEMEP projekti

Svi projekti imaju veliku važnost, zato ih je potrebno detaljnije predstaviti. U školskoj 2002./03. godini **Eko-grupa**

nastavila je sa izuzetno dobrim radom na međunarodnim projektima **GLOBE** i **UNESCO-SEMEP**. U okviru **GLOBE** projekta, istraženo je stanje šuma na Labinštini, te je procijenjen utjecaj ljudskih djelatnosti na kvalitetu cjelokupnog staništa. Taj se projekt, pod nazivom *Umiru li borove šume grada Labina?* plasirao na međunarodni susret **Globe Learning Expedition**, 2003. godine u Šibeniku. U okviru **UNESCO-SEMEP** projekta učenici su odlučili snimiti stanje plaža na Labinštini te proveli anketu među turistima o «održivom turizmu». Rezultati su prikazani na **Dan plavih zastava Republike Hrvatske** održanom u Rapcu u svibnju.

Etnografsko istraživanje

Među školskim projektima izrađen je zanimljiv projekt **Kako su živjeli naši stari** koji je iznio ekološke i etnološke značajke života naših predaka. Prikupljeni podaci prezentirani su u brošuri koja ima ulogu u promicanju važnosti očuvanja naše prirodne i kulturne baštine, ali također od velikog je turističkog značaja. U ekološkim radionicama izrađivalo se *Kako u pet koraka naučiti pravila zdrave prehrane*.

Labinski Globovci po povratku sa svjetske konferencije s ravnateljem škole

Razredni projekti

U okviru razrednih projekata sudjelovalo je pet razrednih odjela: 1., 2., 3. razredi gimnazije, 3. razred ekonomije, 3. razred ugostiteljstva. U

suradnji sa Gimnazijom iz Metkovića i srednjom školom iz Norveške istraženo je stanje vode rijeke Raše. Ostvaren je i projekt **Voda u našem životu** u suradnji sa ostalim hrvatskim školama. Mnogi naši sugrađani vjerojatno imaju malo saznanja o tome da se i na području Labinštine nalaze razne i vrlo zanimljive špilje te je položaj jama i špilja na Labinštini također bio jedan od programa. Među ostalim projektima važni su oni vezani uz obilježavanje značajnih datuma u suradnji sa gradskom upravom i projektom **Labin-zdravi grad**, uključivanje u akciju **Neka naša Istra blista** na gradskoj i županijskoj razini, te pokret **Znanost mladima** koji ima funkciju pripreme učenika

za sudjelovanje u natjecanjima iz kemije i biologije. Organizirane su edukacijske radionice i ekskurzije u suradnji sa udrugom **PUT i Rezervatom izvornih pasmina magaraca-Liburna**.

Marin Šćira

GLOBE LEARNING EXPEDITION 2003.

Prezentacija projekta SŠ Mate Blažine Labin "Umiru li borove šume grada Labina?"

Učenici Srednje škole Mate Blažine Labin Iva Rukavina, Katarina Načinović i Marin Šćira s mentoricama Mirom Hrvatini i Čedom Perko sudjelovali su od 29. lipnja do 04. srpnja u Šibeniku na II. svjetskoj GLOBE konferenciji gdje su kao dio hrvatske reprezentacije prezentirali svoj projekt «Umiru li borove šume grada Labina?».

Šezdesetak učenika GLOBE grupe su protekle školske godine obradili sedam lokacija borovih šuma u Labinu u suradnji s timom Šumarskog instituta iz Zagreba što ga je predvodio dr.sc. Boris Vrbek. Ispitali su stanje krošnji, zaraženost borovim prelcom i napravili

kemijsku analizu zraka, tla i borovih iglica.

Za šestodnevno boravka u Šibeniku sudionici GLOBE konferencije kojih je bilo iz tridesetak zemalja sudjelovali su i u radu terenskih radionica u Nacionalnom parku Krka i na otoku Obonjanu.

Cilj konferencije je povezivanje i suradnja u svjetsku mrežu GLOBE

škola, primjena istraživačkog postupka i iskustvenog učenja pri obradi ekoloških sadržaja kao i izrada istraživačkih projekata koji primjenjuju metodologiju programa GLOBE.

Srednja škola Mate Blažine je GLOBE škola od 1997. godine od kada im je GLOBE partner TC Koromačno što je jedan od uvjeta za postanak GLOBE školom.

STARTAO PROJEKT LABIN ART REPUBLIKA

Sistematski pristup

pretvaranja Labina u atraktivno

turističko odredište

Kako unaprijediti ponudu turističke sezone, kako goste učiniti što zadovoljnijima, kako povećati prihode od turizma i posjećenost odredišta, pitanja su kojima se stručnjaci u turističkom gospodarstvu konstantno bave. Hrvatska je pronašla odgovor u ovogodišnjem pilot projektu usmjerenosti na što jaču ponudu specifičnih vrijednosti pojedinih regija, kojeg je razradila Vlada i Ministarstvo turizma, a provodi se u Dubrovniku, Šibeniku i Labinu. Raduje činjenica da je Labin prepoznat kao grad sa velikim potencijalima kulturnog turizma, a gradska uprava spremno je odgovorila prihvativši projekt pod nazivom *Labin Art Republika*. Projektni tim kojeg čine Lari Luketa-Dagostin suradnica Grada Labina, Loredana Ružić-Brezac iz Odjela za odnose s javnošću, Radmila Paliska-Kos direktorica gradske Turističke zajednice, Tulio Vorano ravnatelj Narodnog muzeja te umjetnici Vinko Šaina i Alen Florić stvorili su program *Labin Art Republike* čiji je cilj pretvoriti Labin u odredište kulturnog turizma te bitno povećati direktne i indirektno vidljive u financijskim učincima već ove godine.

Labin Art Republika

Labin > Die malerischste Altstadt Istriens > Mittwochs und donnerstags verwandelt sie sich in eine einzige große Kunstmeile > Das Urlaubsziel für beeindruckende Erlebnisse: Bergarbeiter, Maler, Schauspieler, Rebellen, Tanz und Theater auf den Plätzen der Altstadt, beste istrische Küche

Das Bergwerk

Bergwerk mit authentischer Ausstattung, so dass die labinische Industriegeschichte lebendig wird

Ateliers

In der Vergangenheit haben Künstler die Stadt vor Untergang und Zerstörung bewahrt. Heute prägen sie die Art Republika. Offene Ateliers zeigen Künstler bei ihrer Arbeit und bieten dem Besucher einige Überraschungen

Die magie des theaters

Die Welt der Illusionen, expressionistisches Theater, Volkstänze, Konzerte in der Kirche und auf den Plätzen der Altstadt

Authentisches Kunsthandwerk

Einzigartiges istrisches Kunsthandwerk auf den Straßen der Altstadt überzeugen Sie sich selbst von diesem unvergleichlichen Angebot!

Gastronomische Genüsse

Wein, Prosciutto, istrische Donuts und andere authentische istrische Köstlichkeiten werden auf den Straßen der Altstadt angeboten.

Labin > The most picturesque Istrian old town > Wednesdays and Thursdays it is turning into Labin Art Republic > The destination for great experiences: miners, painters, actors, rebels, dances and theatre on the old town's squares, the best Istrian cuisine

The mine

Mine with authentic equipment and sounds, where you can witness Labin's industrial history

Ateliers

In the past, artists saved the town from collapse and destruction. Today, they form the Labin Art Republic. Open ateliers with artists and bohemians in action, and surprises for visitors

Magic of the theatre

The world of illusion, theater of expression, ethno dances, concerts in the church and on the squares of the old town

Authentic Crafts

Unique Istrian crafts on streets of the town touch it, try it, and take some of it with you!

Gastro Pleasures

Wine, prosciutto, Istrian donuts, and other authentic Istrian delicacies available on the streets of the old town

☐ snove tog projekta provode se upravo ovog ljeta, a sve je započelo u srpnju i traje do kraja kolovoza. Programi su usmjereni na oživljavanje starogradske jezgre odvijaju se svake srijede i četvrtka, a posjetiteljima su otvoreni svi umjetnički ateljei, kojih je u starom Labinu nemali broj, posjetitelji mogu razgledati Muzej i model rudnika, na ulicama je živo jer se odvijaju plesni i scenski performansi, članovi RKUD-a Rudar narodnim plesom, svirkom i pjesmom animiraju posjetitelje, održavaju se otvorene probe dječjeg zbora Minicantanti i mješovitog zbora Giuseppina Martinuzzi, a sve to prati i autohtona gastro ponuda. Zapravo sve ono što u Labinu imamo, a

svrstava se u segment kulture, projektom Labin Art Republike organizirano je u jednu cjelinu čiji je zadatak zajedno i ciljano pokazati naše domaće vrijednosti i gostima pružiti nezaboravne doživljaje. Valja naglasiti kako je u taj projekt uključen velik broj sudionika, od umjetnika do svih ostalih ljudi u djelatnosti kulture. Labin Art Republika ima za cilj postati trajan program, a u njegovom strateškom planu za narednu godinu starogradska bi se jezgra trebala oživljavati svakodnevno, kako u špici tako i u travnju i listopadu. Njegov je cilj uključiti i Mediteranski kiparski simpozij s Parkom skulptura kao zasebnu vrijednost.

Plave zastave se i ovog ljeta vijore na plažama Maslinica, St. Andrea, Lanterna i Girandella

Da je Rabac **biser Kvarnera** te da se lokalna uprava u suradnji sa turističkim subjektima brine na poboljšanju kvalitete turističkog proizvoda dokazalo je i ovogodišnje stjecanje prava na isticanje četiri **Plave zastave** - svjetskog znaka ekološke kvalitete. Osim toga to je i potvrda da se od dobivanja **Plave zastave** ne odustaje. Tijekom priprema za turističku sezonu Rabac je, pored dodatnih uređenja plažnih prostora, dobio novu šetnicu od svjetionika do spomenika, a u sve se to uključio **Grad Labin** i **Lučka uprava Rabac** investicijskim ulaganjima u uređenje rabačke rive, koje je dalo novu estetsku dimenziju rabačkom središtu. Iz Rapca su ove godine **Plave zastave** odaslane na 61 plažu i 16 marina na hrvatskom priobalju, svečanošću koja se 16. svibnja održala upravo u Rapcu, gdje su se okupili brojni turistički djelatnici iz cijele zemlje, odnosno svih gradova i hotelskih kuća te marina koje su se potrudile učiniti prostor ekološki i sadržajno boljim za što ugodniji i ljepši odmor. **Niko Bulić**, predsjednik **Hrvatske turističke zajednice** pohvalnim

je riječima govorio o suradnji lokalne uprave i turističkog sektora koji se upravo u **Gradu Labinu** pokazao uspješnim te ne čudi činjenica da Rabac već drugu godinu ima istaknute četiri **Plave zastave**. A izjava **Ante Kutle**, predsjednika hrvatskog povjerenstva za **Plavu zastavu - Lijepa naša**, da onaj tko ne zna kako izgleda propisno uređena plaža, neka prošetaj Rapcom, dovoljno govori. Kulturno-zabavnom programu uručenja **Plavih zastava** svoj su

prilog dali i mladi Labina. Pored mažoretkinja i **Dramske radionice Era Kluba mladih**, **Eko-grupa Srednje škole Mate Blažine** predstavila je rezultate svog rada na istraživanju kakvoće i zraka na priobalju, a učenici obuhvaćeni edukacijskim programom udruge **Put** predstavili su svoje likovne radove napravljene od prirodnog i umjetnog otpada, a svoj udio dala je i likovna radionica **Školskog kluba mladih Iktin**.

U REKORDNO KRATKOM ROKU OD ČETRDESETAK DANA ŽITELJI LABINŠTINE PRIKUPILI PREKO 500 TISUĆA KUNA ZA NABAVKU MAMOGRAFA

Svi smo isto željeli, mislili, htjeli i djelovali

Jedna se davno zamišljena ideja gradske uprave i projekta **Labín-zdravi grad** ove godine i ostvarila, a riječ je o nabavi mamografa, aparata za rano otkrivanje raka dojke, jedne od najubojitijih bolesti kod ženske populacije. Naime, krajem prošle godine, uplatom inicijalnih sredstava iz gradskog proračuna na račun **Doma zdravlja dr. Lino Peršić**, započela je humanitarna akcija pod nazivom **Humanošću do mamografa**. U vrlo kratkom roku u tu su se akciju,

Dr. Nevja Zahtila-Banak

vođenu za to osnovanim povjerenstvu, i velikoj promidžbenoj pomoći **Radio Labina** uključili svi žitelji Labinštine i svi drugi subjekti iz gospodarstva i društvenih djelatnosti. Kako je rekla ravnateljica labinskog **Doma zdravlja dr. Nevja Zahtila-Banak**, na tiskovnoj konferenciji kojom je akcija zaključena, pored početnih

donacija od županije, gradske **Turističke zajednice, Pučkog otvorenog učilišta, Obrtničke komore, TC Koromačno, TE Plomin d.o.o.** te uplatom obitelji pokojne **Vere Runko**, čija je želja sa se umjesto cvijeća novac uplati u korist nabavke mamografa, bile su to prve naznake mijenjanja svijesti i shvaćanja da je i najmanji prilog u korist tog aparata velik korak za poboljšanje zdravlja žena i kvalitete života ne

Labinski mamograf

samo njih već i njihovih obitelji.

U vrlo kratkom roku od četrdesetak dana iznijela je dr. **Banak-Zahtila**, prikupljeno je i više nego dostatnih 535.748,87 kuna, bez najavljene donacije iseljenika iz New Yorka koja iznosi 18.500 američkih dolara. Od pristiglih ponuda stručni tim **Doma zdravlja** opredijelio se za aparat finske proizvodnje koji stoji 451.104,76 kuna, a ostatak sredstava poslužit će za kupnju novog aparata za ultrazvučnu dijagnostiku, budući da je onaj postojeći već podosta istrošen. «Ne bih željela nikoga posebno isticati, svatko je doprinio onoliko koliko je mogao, a to nije ono bitno. Bit je u tome što smo svi isto željeli, mislili, htjeli, djelovali i postigli, što je svatko od učesnika otvorio svoje mogućnosti i svoja srca u zajedništvo i dobrobit Labinštine. Bez lažne skromnosti tvrdim da se rijetko koja sredina može pohvaliti akcijom koja je urodila plodom u rekordno kratkom roku», istakla je dr. **Nevja Zahtila-Banak**. Žene Labinštine će od sredine lipnja uživati u povlastici da u svom gradu mogu obaviti ovu vrstu preventivnog, pa i kurativnog pregleda.

Sa svečanosti puštanja u rad mamografa

Prehrana djece rane jasličke i predškolske dobi

PIŠE: DR. DONATELLA VERBANAC

Tijekom rasta i razvoja djeca se po mnogočemu razlikuju, a jednu od osnovnih razlika predstavlja potreba za hranom i osjećaj gladi koji se jedinstveno ispoljava kod svakog djeteta.

Razlike u načinu i potrebi za hranom ispoljavaju se u postepenom prihvaćanju pojedine vrste hrane, pojedinih vrsta biljnih sokova, količini i sastavu obroka, ukupnom broju obroka tijekom dana... Jednako je važno istaći da je pri svemu tome važna i osoba koja dijete hrani, način na koji to radi i kako ju dijete doživljava i prihvaća.

Tijekom intrauterinog rasta i razvoja, dijete je opskrbljeno svim potrebnim tvarima putem svog krvotoka koji je dio krvotoka majke. Rođenjem dijete postaje jedinka za sebe i taj svojevrsni šok rezultira upotrebom svih čula u malom organizmu koje mu je tijekom evolucije priroda podarila - a među najvažnijim je osjećaj i potreba za hranom. Kada je gladno dijete plače jer u njemu osjećaj gladi izaziva nelagodu. šaljući signale koji su više-manje refleksi, dijete jako dobro u samom početku svog života izvan utrobe daje do znanja što mu nedostaje. Dakako, u prvim danima života potrebe za hranom nisu tako izražene i djetetu je dovoljna sasvim mala količina tekućine i mlijeka ili kolostruma koji prethodi samom majčinom mlijeku. Nakon navršenim mjesec dana života, dijete već jako dobro "komunicira" s majkom i započinje proces intenzivnog rasta i razvoja i intenzivnije potrebe za hranom. Taj proces je zapravo i najintenzivniji do navršenih tri mjeseca života. Suvišno je napominjati koliko je uloga majke u tom najranijem razdoblju važna i neophodna, ona zapravo predstavlja cjelokupni djetetov svijet i vezu između njega i okolnog vanjskog svijeta.

Osjećaj gladi trebao bi biti prirođen, ali se svijest i potreba za hranjenjem uči. Tako dijete uči na koji način i kada zatražiti hranu od majke. Hranjenje u pravilnim razmacima stoga je jako važno, jer na svojevrsan način dovodi cjelokupni dječji organizam u pravilno funkcioniranje i usklađenost želja i potreba s metabolizmom. Jednako je tako važno stalno ponavljati jednaki slijed događanja kako bi se u djeteta stvorilo svojevrsno iskustvo

prema činu hranjenja i prema jelu. Veliki utjecaj na razvoj želje za jelom ima upravo to iskustvo koje dijete stječe u odnosu prema jelu i hranjenju. Pri tom je osjećaj ugone i/ili neugode koje je dijete stvorilo zbog načina na koji je dobivalo hranu, jedan od glavnih čimbenika koji određuju daljnju želju za hranom. djetetu treba dozvoliti da odbije hranu (bilo da okreće glavu od te hrane, bilo da ju ispljune) i nikako se ne smije prisiljavati da jede ono što u tom trenutku odbija. Time se zasigurno postiže aktivno sudjelovanje djeteta u biranju hrane, a to je prvi korak prema razvoju pravilnog odnosa i osjećaja gladi.

Jednako tako djetetu treba dozvoliti da se oduševi s pojedinom vrstom hrane, da ju traži i dulje vrijeme uživa u njoj. To se obično najbolje uočava pred kraj druge godine života kada dijete postaje samostalnije i sposobno da jede rukama i žlicom bez ičije pomoći. Općenito se može reći da se u razdoblju između prve i treće godine života djeca osamostaljuju na više različitih područja, a

uzimanje jela i hranjenje predstavlja prioritet u početku osamostaljenja i način svojevrsne komunikacije. Poremećeni odnosi na relaciji roditelj-dijete često dovodi i do poremećaja u hranjenju, odnosno dijete počinje previše ili premalo jesti. Svakako treba istaći da je zdravstveno stanje i status djeteta jedan od glavnih čimbenika s kojim je povezano uzimanje ili odbijanje hrane. Ako je dijete često prehladeno, ima problema s probavom, podložno je infekcijama i pokazuje povećani umor, pokazivati će smanjeni apetit i može se desiti da se stalno vodi svojevrsna borba s pothranjenošću. U tom slučaju jako je važno uz pomoć liječnika pedijatra raditi na otklanjanju osnovnog uzroka, a onda primijeniti odgovarajuću prehranu koja će biti u skladu s mogućnostima metabolizma i potrebama djeteta.

Najvažnija uloga hrane je osiguravanje tvari za rast, razvoj i za zadovoljavanje potreba za energijom. U dječjoj dobi hrana je mnogo više potrebna za izgradnju, za stvaranje novih stanica, nego u kasnijim životnim razdobljima. Za djecu do tri godine dnevna potreba za energijom iznosi 1.300 kcal, a za dob između četvrte i šeste godine ta potreba iznosi čak 1.800 kcal.

To je mnogo i o tome treba jako voditi računa. **Samo za usporedbu, odrasli zdravi organizam treba oko 1.200 kcal na dan kako bi bila zadovoljena potreba za energijom koju troši bazalni organizam.** Kod djece, naravno, dnevne potrebe mogu jako varirati od jedinke do jedinke, a najbolje se zadovoljenje tih potreba prati time, ako se kontinuirano u pravilnim razmacima mjeri dobitak djeteta na težini. Bjelančevine ili proteini predstavljaju osnovnu prehranbenu tvar za izgradnju stanica, stvaranje enzima za metabolički rad i za proizvodnju hormona. Svakodnevnom prehranom treba osigurati unos esencijalnih (koje se ne mogu stvoriti u organizmu) i neesencijalnih (nastaju i u organizmu) aminokiselina, a optimalne dnevne potrebe u bjelančevinama osigurat će se unosom 13-15% od ukupnog energetskeg unosa.

Ugljikohidrati predstavljaju osnovni i najvažniji izvor energetskih tvari. Namirnice sastavljene od složenih ugljikohidrata osim energetskim tvarima, snabdijevaju organizam raznim mineralima i vitaminima (skupine B), ako se koriste kao nativne, nerafinirane namirnice. Optimalni unos ugljikohidrata u toj dječjoj dobi iznosi 55-70% od ukupnog energetskeg unosa, ali svakako treba voditi računa da se jednostavni šećeri kao skupina ugljikohidrata što više izbjegavaju jer uvjetuju pojavu

djeteta i ponuditi djetetu čašu mlijeka nakon obroka, ali se nikako ne treba uznemirivati ako dijete ne popije čitavu čašu. Potreba djeteta u prve dvije godine života biti će zadovoljena s 4 dcl mlijeka dnevno, a do pete godine djeca bi trebala popiti oko 5 dcl mlijeka dnevno. Broj obroka između prve i šeste godine mora iznositi 4-6, ovisno o pojedinom djetetu. razmak između obroka ovisi o dobi i potrebama djeteta, ali nikako ne bi smio biti duži od 3 do 4 sata.

Djeca koja borave u dječjim vrtićima moraju tijekom svog boravka svakako imati četiri obroka u vrtiću: rano-jutarnji topli mliječni napitak, zajutak (marenda), ručak i užina (mali obrok prije polaska iz vrtića). Tim obrocima djeca bi trebala zadovoljiti oko 85% svojih potreba za energijom i hranom tijekom dana.

Tablica 1. Kako trebaju izgledati obroci tijekom 2. i 3. godine života

Vrsta namirnice	Potreba	Broj obroka	
		2. godina	3. godina
Integralne žitarice	jednom dnevno	1/3 šalice	1/2 šalice
Kruh od integralnog brašna	triput dnevno	1/2-1 kriška	1 kriška
Jaja	2-3 puta tjedno	1/2 jajeta	1/2 jajeta
Meso	3-4 puta tjedno	1-2 žlice	2-3 žlice
Riba	1-2 puta tjedno	1 žličica	3 žličice
Mlijeko	2-3 čaše od 2 dcl	1/2-1 čaša	1/2-1 čaša
Krumpir, tijesto, riža, griz, palenta	jednom dnevno	2 velike žlice	4 velike žlice
Kuhano lisnato povrće i kuhana mrkva	dvaput dnevno	2 velike žlice	4 velike žlice
Sirovo povrće	jednom dnevno	1 žličica	2 žličice
Agumi, bobičasto voće	jednom dnevno (jutro)	1/3 šalice	1/2 šalice
Jabuka, breskva, kruška, banana, šljive, trešnje, marelice	jednom dnevno (poslijepodne)	1/4 šalice	1/2 šalice

karijesa zuba i imaju negativan utjecaj na povećanje tjelesne mase jer direktno potiču debljanje i stvaranje novih masnih stanica. **Na ovom mjestu treba još jednom reći da je broj masnih stanica stvoren do 5. godine ona isti broj kojeg nosimo cijeloga života. Povećanje masnog tkiva tijekom kasnijeg rasta i razvoja rezultat je povećanja volumena jedne masne stanice, a ne rezultat nastanka novih masnih stanica. To stalno roditelji prilikom hranjenja svog djeteta moraju imati na umu!**

Masti su veliki izvor energije, iako ne primarni poput ugljikohidrata, jer se energija iz masti sporije oslobađa. Masti između ostalog predstavljaju oblik energetske rezerve organizma. U svakodnevnoj prehrani prednost moraju imati nezasićene masti (50% od ukupnog unosa masti), koje se lakše probavljaju, ne opterećuju žuč i crijeva. Kolesterol je građevna tvar raznih bioloških struktura i mora se istaći da je potreban za pravilan razvoj dječjeg organizma i pravilnu sintezu steroidnih hormona. Stoga, djeca moraju dobivati tu namirnicu preko jaja, maslaca i mliječnih proizvoda, ali i umjerene količine crvenog mesa su svakako potrebne. Dnevna potreba za energijom iz masti iznosi u toj dječjoj dobi oko 25-30% od ukupne dnevne energetske potrebe. Mlijeko ostaje i dalje važan izvor prehranbenih tvari, ali najvažnije je uočiti smanjenu potrebu tijekom rasta

Praćenje uhranjenosti djeteta moguće je i putem formule:

relativna masa djeteta = (izvagana masa : idealna masa - iz tablica) x 100. Ako su dobivene vrijednosti između 90-110 radi se o normalno uhranjenom djetetu, sve ispod i iznad toga treba pažljivije pratiti i reagirati zajedno s liječnikom ako se uoči trend naglog pada ili porasta relativne mase djeteta.

Nadasve je važno da se izbjegavaju svi psihološki problemi djeteta u svezi s hranom.

Dijete mora u najranijoj dobi početi razvijati pravilan stav prema hrani i ritualu jedenja. Jako je pri tom važno ponašanje odraslih koji ga okružuju i kakav je pristup djetetu tijekom posluživanja hrane. Stoga jelo mora biti pravilno posluženo, treba poštivati dnevni ritam obroka i biti strpljiv s djetetom. Zdravo dijete jesti će dovoljne količine kvalitetne hrane ako roditelj svojim načinom hranjenja pokaže da je to jedina hrana koja se u kući koristi. Zbog toga je nadasve važno da roditelj poznaje osnovne potrebe djeteta za hranom i da posjeduje osnovno znanje iz nutricionizma i dijetetike.

Jedan od najvažnijih čimbenika u sprječavanju nastanka gojaznosti i osiguravanju pravilnog fizičkog i psihičkog razvoja djeteta je **tjelesna aktivnost**. O potrebi djeteta za tjelesnom aktivnošću jako se mnogo govori i piše. pri tome treba naglasiti da je važan boravak na zraku, vani, u parku, dvorištu, uz more i svugdje gdje postoji dovoljno **kisika** u zraku za osiguravanje normalne aerobne tjeleovježbe, jer uz hranu i vodu koje su potrebne za zadovoljenje životnog metabolizma, zaboravljamo da količina čudesnog elementa kisika određuje gotovo sve u metabolizmu: od izgradnje i razvoja stanica, tkiva i organa, do načina odvijanja pojedinih biokemijskih putova, a poremećaj u adekvatnom dotoku kisika na kraju glavni je uzrok nastanka pojedinih bolesti.

NK RUDAR - DOAJEN LABINSKOG SPORTA POSEBNU POZORNOST POSVEĆUJE MLADIMA

Iz škole nogometa do seniorske ekipe

Jedan od nezaobilaznih sportova u Labinu svakako je nogomet, a tradicija igranja nogometa u ovom našem gradu bliži se šezdesetoj obljetnici. **Nogometni klub Rudar** osnovan je daleke 1945. godine, kada je potkraj lipnja u okviru **Sportskog društva Rudar Istarskih ugljenokopa** nogomet postao jedna od njegovih sekcija. Slijedom vremena, kroz taj klub prošle su generacije i generacije nogometaša, onih vrlo uspješnih i onih koji su ga igrali i danas ga igraju motivirani željom za zdravim sportskim i natjecateljskim životom. Nas je posebno zanimala tema mlađih dobrih skupina unutar ovoga kluba te smo o tome porazgovarali sa dvije ključne osobe, predsjednikom **Jakovom Modrušanom** i tajnikom **Ratkom Milevojem**.

Mlađe dobne skupine temelj su ovoga kluba, a iz njegove

prvenstava Hrvatske, juniori su 1968. godine bili finalisti nogometnog kupa Hrvatske, a 1984. godine bili su i omladinski prvaci Hrvatske. Dokaz kvalitete rada s mladima je i tradicionalni međunarodni omladinski turnir **Kvarnerska rivijera** na kojem mlade snage **Rudara** sudjeluju svake godine.

U mlađim skupinama preko 160 dječaka od 6 do 18 godina

U ovom trenutku **NK Rudar** u svim mlađim skupinama od juniora do škole nogometa okuplja 164 mladića i dječaka od šeste do osamnaeste godine starosti. Posebno u ovim

Kvarnerska rivijera 2003.

pionirskoj ligi Istre. U sezoni koja je za nama juniori su bili peti, ali su zato viceprvaci ovogodišnje Kvarnerske rivijere na kojoj su nastupila tri prvoligaška kluba iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Italije. U kupu Istre bili su pak treći. Za sve to, pored naravno igrača, zaslužan je i njihov trener **Dario Milevoj**. Pod trenerskom paskom i radom **Ljube Vilića** kadeti su u protekloj sezoni bili treći, kao i u kupu Istre. **Nedim Kovačević** trener je skupine pionira koji su na svojoj tablici bili solidni peti. Isti trener zadužen je i za mlađe pionire, koji su pak bili nešto više na ljestvici treći. Predtakmičari su također bili vrlo uspješni. U protekloj sezoni pod vodstvom trenera **Livija Lazarića** zauzeli su četvrto mjesto. Na dnu svojevrstne hijerarhije su oni koji pripadaju u školu nogometa, a zapravo su oni vrlo važni. Četrdeset i petoro polaznika škole uči se prvim nogometnim znanjima i vještinama pod budnik okom trenera **Livija Lazarića**. I tajnik **Milevoj** i predsjednik kluba **Modrušan** zadovoljno zaključuju kako su sve ekipe niz godina u vrhu istarskog nogometa čime se mali broj klubova može pohvaliti, a najbolji pokazatelj toga je činjenica da u klubu postoji kontinuitet što znači da igrači stasaju od škole nogometa do seniorske ekipe.

Vladimir Gručić

NK RUDAR 2003. - Sve skupine

Nogometne škole izašla su 23 prvoligaška nogometaša čija su imena bila na popisima mnogih klubova vrlo jake jedinstvene nogometne lige bivše Jugoslavije. Tijekom dosadašnje **Rudareve** povijesti rad s mladima rezultirao je činjenicom da su omladinske selekcije ostvarivale vrlo zapažene rezultate. Juniori **Rudara** su od 1967. do 1975. godine četiri puta sudjelovali u završnicama

potonjima tinja žar prema nadmetanju i potvrđivanju, a čelništvo je kluba zadovoljno time jer u mladima je budućnost labinskog nogometa. Svi taksativni podaci koje smo dobili od tajnika **Milevoja** govore u prilog gore rečenom. Juniori i kadeti natječu se u drugoj hrvatskoj nogometnoj ligi - zapad u 1. kvalitetnoj skupini. Pioniri i mlađi pioniri i predtakmičari natječu se u jedinstvenoj

VODIČ KROZ LABINSKE SPORTSKE UDRUGE

ŽRK "RUDAR" Labin

Labin, Rudarska 4 - Sportska dvorana SŠ Mate Blažine
kontakt osoba: ZLATKO ARAPOVIĆ - tel. 856-277

Labin, Trg Borisa Kidriča ("Kula")

kontakt osoba: LUKA BUOVAC - tel. 855-317

RUKOMETNA UDRUGA "MLADI RUDAR" Labin

Labin, Rudarska 1
kontakt osoba: SERĐO VERBANAC - tel. 854 308

DRUŠTVO SPORTOVA NA MORU "KVARNER" Labin

Rabac, Obala maršala Tita
kontakt osoba: SERĐO ČERVAR - tel. 872-314

NK "RUDAR" Labin

Labin, Zelenice bb - Gradski stadion
kontakt osoba: RATKO MILEVOJ - tel. 856-459

TENIS KLUB "RABAC" Rabac

Rabac, Prohaska
kontakt osoba: IVAN KOS - tel. 872-516

NK "RABAC" Rabac

Rabac, Maslinica - nogometno igralište
kontakt osoba: ROBERT BERTOVIĆ - tel. 091/5706907

DRUŠTVO ZA PODVODNE AKTIVNOSTI "RABAC"

Rabac
kontakt osoba: EDI ZUPIČIĆ - tel. 856-762

NK "ISKRA" Vinež

Labin, Vinež - nogometno igralište
kontakt osoba: MARIO POLDRUGOVAC - tel. 855-033

kontakt osoba: EDI KODRIN - tel. 851-836
098440235

BOČARSKI KLUB "ISKRA" Vinež

Labin, Vinež - bočarsko igralište
kontakt osoba: ARĐEO BELAC - tel. 856-825

KOŠARKAŠKI KLUB "RUDAR" Labin

kontakt osoba: NINO ROCCO - tel. 856-081

BOČARSKI KLUB "LABIN" Labin

Labin, M. Vlačić bb - bočarsko igralište
kontakt osoba: DIÑO ŠKOPAC - tel. 863-244

JEDRILIČARSKI KLUB "KVARNER" Rabac

kontakt osoba: MAURICIO BATELIĆ
- tel. 0915760983

BOČARSKI KLUB "RABAC" Rabac

Rabac - bočalište
kontakt osoba: ĐANI VERBANAC - tel. 872-042

PLANINARSKO DRUŠTVO "SKITAČI" Labin

Labin, Kalić 2
kontakt osoba: RINALDO GOLJA - tel. 0915376330

BOČARSKI KLUB "RUDAR" Labin

Labin, M. Vlačić bb - bočarsko igralište
kontakt osoba: VITOMIR ČERNJUL - tel. 866-804
i 866-000

ŠPORTSKO REKREACIJSKI KLUB "BONO" Labin

Labin, Rudarska 4 - Sport. dvor. SŠ Mate Blažine
kontakt osoba: ZDRAVKO ŠTINGL - tel. 854-165

JUDO KLUB "IPPON" Labin

Labin, Marčilnica 9
kontakt osobe: IVICA ŽUMBAR - tel. 854-520
MUHAMED ALIČAJIĆ - tel. 852-567

"JOGA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU" Labin

Labin, G. Martinuzzi 16
kontakt osoba: LORENO MILETIĆ - tel. 852-870

BUDOKAI KLUB "LABIN" Labin

Labin, A. Negri 18
kontakt osoba: JOSIP FARAGUNA - tel. 851-824

ŽMNK "MIRAKUL" Labin

kontakt osoba: JANA ČERNJUL - tel. 0915630428

ATLETSKI KLUB "LABIN" Labin

Labin, Vinež 357
kontakt osoba: KLAUDIO FARAGUNA - tel. 858-116

PIKADO KLUB "RUDART'S No 1"

Labin
kontakt osoba: MARION PALISKA - tel. 872-160 i
098335630

SD "ALBONA" - atletska sekcija Labin

Labin, Fortica
kontakt osoba: FRANKO ZIDARIĆ - tel. 852-239

AMK "REA" Labin

Labin, Istarska 10
kontakt osoba: IVAN VALE - tel. 856-284

SRD "ADRIA" Labin

Labin
kontakt osoba: BISERKA FROLO - tel. 855826

BRDSKO BIKIKLISTIČKI KLUB "ISTRA BIKE" Labin

Labin, Karla Kranjca 27
kontakt osoba: ROBERT FARAGUNA - tel. 851-811
098420504

MOTO KLUB "SVETI MARTIN" Rabac

Rabac, Plominska 1
kontakt osoba: NENAD FRANKOVIĆ - tel. 091 202 0458

SD "ALBONA" - MALONOGOMETNI KLUB

Labin, Fortica b.b.
kontakt osoba: EDI KODRIN - tel. 851-836

Postani i ti član jedne od sportskih udruga Grada Labina

Labin zdravi grad Vadič

KLUBOVI UMIROVLJENIKA

LABIN - Trg labinskih rudara 3
RABAC - Obala maršala Tita 37
LABIN-STARI GRAD - Kalić 2/1
LABIN - KATURE
VINEŽ - Dom kulture
"Riko Poldrugovac"

RADNO VRIJEME KLUBOVA
- Svakim danom 16,00 - 20,00 sati
- Nedjeljom zatvoreno

*U klubovima se provodi svaki mjesec
mjerjenje krvnog pritiska, a svaka tri
mjeseca kontrola šećera u krvi, prema
sljedećem rasporedu:*

LABIN-STARI GRAD

- mjerjenje krvnog pritiska:
zadnji četvrtak u mjesecu 17,00 - 18,00 sati
- kontrola šećera:
svaka tri mjeseca - z adnji četvrtak od 8,30 sati

LABIN

- mjerjenje krvnog pritiska: drugi
četvrtak u mjesecu 15,00 - 16,00 sati
- kontrola šećera: svaka tri mjeseca -
druga srijeda u mjesecu od 8,30 sati

VINEŽ

- mjerjenje krvnog pritiska:
drugi utorak u mjesecu 17,00 - 18,00 sati
- kontrola šećera: svaka tri mjeseca -
druga srijeda u mjesecu od 8,30 sati

RADIONICE KLUBA MLADIH

Labin

PROSTORIJE DJEČJEG VRTIĆA I JASLICA

LIKOVNA RADIONICA
ponedjeljak 16,00 - 18,00 sati
Voditeljica: Narcisa Adalgisa Škopac

RITMIČKA RADIONICA AEROBIK
utorak 18,00 - 20,00 sati
Voditeljica: Julija Štemberga

**RADIONICA MOJA SLIKA U
OGLEDALU**
srijeda 15,00 - 17,00 sati
Voditeljica: Franka Filippi Užičanin

DRAMSKA RADIONICA ERA
ponedjeljak 19,00 - 21,00 sati
petak 19,00 - 21,00 sati
Voditeljica: Hasnija Karlović

LUTKARSKA RADIONICA
četvrtak 15,00 - 17,00 sati
Voditeljica: Diana Ganić-Franković

OSNOVE RITMIKE I BALETA
ponedjeljak 15,30 - 16,30 sati
16,30 - 17,30 sati
Voditeljica: Kristina Kaplan

CENTAR LIČE FARAGUNE

**RADIONICA ZA DJECU
S POSEBNIM POTREBAMA**
ponedjeljak 17,00 - 19,00 sati
četvrtak 17,00 - 19,00 sati
Voditeljice: Ines Sutlić i
Katja Tefik Baćac

OŠ IVE LOLE RIBARA

RADIONICA MOJA SLIKA U OGLEDALU
petak 15,30 - 20,30 sati (za VII. i VIII. r.)
Voditeljica: Štefanija Žumber Prosenjak

OŠ MATIJE VLAČIĆA

RADIONICA MOJA SLIKA U OGLEDALU
četvrtak 17,00 - 19,00 sati
Voditeljica: Sandra Stipanov

ŠKM "NOVI HORIZONTI" UČENIČKI DOM SŠ MATE BLAŽINE

CYBER CAFFE'
ponedjeljak - petak 12,00 - 22,00 sati
Registracija: petak 19,00 - 21,00 sati
Voditelj: Moreno Giannini

DRAMSKA RADIONICA FLACIUS
petak 17,00 - 19,00 sati
Voditelj: Čedomir Ružić

LIKOVNA RADIONICA
petak 17,00 - 19,00
Voditeljica: Alide Vale, prof.

SŠ MATE BLAŽINE

**PLESNA ŠKOLA ZA MLADE I
ODRASLE**
četvrtak 17,00 - 21,00
Voditeljica: Patricija Miletić

DOM ZDRAVLJA "DR. LINO PERŠIĆ"

KOREKTIVNA GIMNASTIKA
srijeda 15,15 - 17,15 sati
petak 15,15 - 17,15 sati
Voditeljica: Marina Koroman

SAVJETOVALIŠTE ZA OVISNOST
srijeda 17,00 - 19,00 sati
Voditeljice: dr. Nevija Banak,
Dezi Barbarić-Mohorović i
Denize Brezac

OŠ IVE LOLE RIBARA

MAŽORETKINJE
petak 18,00 - 20,30 sati
subota 10,00 - 12,30 sati
Voditeljica: Savica Sprčić

SAVJETOVALIŠTE PROSTORIJE DJEČJEG VRTIĆA Stari grad

ponedjeljak 17,00 - 19,00 sati
Voditeljica: Irena Crvak
utorak 17,00 - 19,00 sati
Voditeljica: Mirjana Dobrić
srijeda 17,00 - 19,00 sati
Voditeljica: Biserka
Verbanac-Smolica

Vinež

DOM KULTURE

LIKOVNA RADIONICA
utorak 16,00 - 18,00 sati
Voditeljica: Sonja Škalamera

Rabac

PROSTORIJE MJESNOG ODBORA

LIKOVNA RADIONICA «RABAC»
nedjelja 11,00 - 13,00 sati
Voditeljica: Narcisa Adalgisa Škopac